

**CENTRUM
DOSKONALENIA
NAUCZYCIELI**

NUMERY TELEFONÓW

Sekretariat

tel. 067/351-17-50,
067/352-70-18
fax 067/352-70-16

**Pracownia Kształcenia
Ustawicznego**

tel. 067/352-70-11,
067/352-70-20
pku@cdn.pila.pl

Pracownia Doradztwa

tel. 067/352-70-12,
067/352-70-13
pd@cdn.pila.pl

**Pracownia Informacji
i Wydawnictw**

tel. 067/352-70-17,
067/352-70-27

Księgowość

tel. 067/352-70-23

Kasa

tel. 067/352-70-10

www.cdn.pila.pl

dyr@cdn.pila.pl

piw@cdn.pila.pl

Redakcja:

Grzegorz Bogacz
Katarzyna Kwaśnik
Urszula Lamczak
Wiesława Leszko
Wanda Strzelec

Projekt i skład:

Sławomir Kozłowski

Korekta:

I. Garczyńska
M. Cieślak - Strzelec

WIADOMOŚCI, OPINIE, MATERIAŁY

ROK 2012 NUMER 2

08.11.2012

Spis artykułów

I. Problemy – doświadczenia – opinie

I.1. Bukowiecka – Górny Elżbieta - „Przyjaźnie z przedszkola do szkoły”

I.2. Michalska-Wiktorko Lucyna - Film jako tekst kultury (cz.1) - Definicje i konteksty

II. Nauczyciel – praktyk proponuje...

II.1. Fenning Paweł - Scenariusz lekcji z podstaw przedsiębiorczości – Konto bankowe przepustką do świata finansów

II.2. Goldstein Aleksandra - Metryczka do scenariusza zajęcia zintegrowanego Kaligrafia w zeszycie pierwszaka. Sztuka pięknego pisania

II.3. Kacprzak Paweł - Scenariusz lekcji z fizyki w szkole ponadgimnazjalnej – Prawo Ohma

II.4. Knop – Wrzalik Natasza - Wykorzystanie portali i platform edukacyjnych w nauczaniu języka angielskiego

II.5. Kralewski Piotr - Scenariusz lekcji historii w klasie 6 szkoły podstawowej – W czasach króla Stasia

II.6. Piwowarczyk Anna - Scenariusz ze stylizacji dla klasy II LO o profilu wizażu, makijażu i stylizacji - Teoria koloru – wstęp do analizy kolorystycznej

II.7. Wolska Anna - Scenariusz matematycznego Turnieju klas I i II gimnazjum

III. Z warsztatu nauczyciela bibliotekarza

III.1. Wołejko Iwona - W świecie fotografii – konspekt lekcji dla klasy IV szkoły podstawowej

IV. Wydarzenia

IV.1. Bury Wiesława - Wielki Finał Ogólnopolskiego Konkursu Ojczyzny Polszczyzny

IV.2. Leszko Wiesława – Spotkanie autorskie z Wiesławą Pyrcz

IV.3 Strzelec Wanda – Letnia Akademia dla Nauczyciela 2012

IV.4. Wolska Anna - Sprawozdanie z IV Miejskiego Konkursu Matematycznego dla uczniów klas II gimnazjum

V. Z pedagogicznej półki ...

V.1. Lamczak Urszula - Z pedagogicznej półki ... „Belfer na huśtawce - o autorytecie nauczyciela” – Lucyna Bojarska

Problemy - doświadczenia - opinie

Elżbieta Bukowiecka-Górny
Dyrektor Publicznego Przedszkola nr 18
im. Kubusia Puchatka w Pile

„Przyjaźnie z przedszkola do szkoły”

Pierwsze lata edukacji są bardzo ważne dla dziecka. To właśnie w okresie przedszkolnym można rozwinąć umysł dziecka lub dostrzec nieprawidłowości rozwojowe. W polskiej edukacji przedszkolnej wprowadzane są nowe rozwiązania programowe i organizacyjne, które mają ogromny wpływ na późniejsze życie w tym naukę dziecka.

W naszym przedszkolu staramy się zapewnić każdemu dziecku odpowiedni poziom wychowania, opieki oraz bezpieczeństwa. W Publicznym Przedszkolu nr 18 im. Kubusia Puchatka od września 2011 roku realizujemy innowację pedagogiczną „Pójdę do szkoły – będę uczniem”, opracowaną na podstawie autorskiego programu edukacyjnego nauczycieli przedszkola (Elżbiety Bukowieckiej-Górny, Anity Jaskólskiej – Gesek, Ewy Czarneckiej). Program ten został wysłany na Konkurs POMOST- promujący łagodne przejście dziecka z przedszkola do szkoły i zyskał uznanie kapituły konkursowej, zdobywając III miejsce wśród innych programów. Konkurs został ogłoszony przez redakcję miesięcznika „Dyrektor Szkoły” oraz wydawnictwo Wolters Kluwer w roku 2010. Prowadzona w przedszkolu innowacja na podstawie opracowanego programu ma służyć przede wszystkim dziecku, ale także nauczycielom przedszkola, nauczycielom szkoły i rodzicom naszych wychowanków. Mając świadomość, że w przedszkolu realizujemy jedno z najważniejszych zadań – przygotowanie dziecka do rozpoczęcia nauki w nowym miejscu, jakim jest szkoła, podejmujemy logiczne, przemyślane działania pozwalające dziecku osiągnąć odpowiednią dojrzałość. Wiemy, że rozwój fizyczny, umysłowy, ruchowy, i emocjonalno-społeczny dziecka musi osiągnąć określony poziom, który pozwoli na sprostanie wymaganiom stawianym przez program nauczania i wychowania w szkole. Wiek przedszkolny to okres intensywnego tempa rozwoju, który ma decydujące znaczenie dla późniejszych lat życia człowieka. Przejście z wieku przedszkolnego w wiek szkolny wnosi w życie dziecka szereg nowych, nieznanych mu zmian. Zmienia się przede wszystkim cały rytm życia. Zabawowym formom spędzania czasu zaczynają towarzyszyć obowiązki. Rozpoczynające naukę dziecko, staje wobec trudnej próby sprostania nowym wymaganiom i oczekiwaniom.

- Czy dziecko sześciolatnie, chętnie będzie chodzić do szkoły?
- Czy poradzi sobie z nową sytuacją?

Zależy to od wielu czynników, takich jak np. pierwszych wrażeń pobytu w szkole, sposobu przekazywania wiadomości przez nauczyciela, organizowania pracy w szkole, a także otrzymanych pierwszych stopni. Decydujące znaczenie w tym zakresie ma przede wszystkim osiągnięta dojrzałość szkolna dziecka, czyli taki poziom rozwoju umysłowego, emocjonal-

nego, społecznego, fizycznego i motywacyjnego, który będzie wystarczający dla sprostania wymaganiom szkoły. Łatwo da się zauważyć, że do nowej sytuacji szkolnej szybciej przystosowują się te dzieci, które chodziły do przedszkola, one to bowiem przeszły pewien trening samodzielności. Potrafią sobie radzić bez rodziców, a konieczność obcowania bez mamy nie wywołuje u nich przykrych uczuć napięcia czy niepewności. Dobrym wskaźnikiem osiągnięcia dojrzałości do rozpoczęcia nauki w szkole jest zapal dziecka. Opracowany program edukacyjny „Pójdę do szkoły – będę uczniem”, jest realizowany jako **innowacja pedagogiczna** zarówno z dziećmi pięcioletnimi jak i sześciolatnimi, od początku września do końca czerwca na trzech płaszczyznach jednocześnie. Pierwsza płaszczyzna obejmuje **pracę nauczycieli przedszkola z dzieckiem**. Ma ona na celu wyrobienie pozytywnego stosunku do szkoły, przedstawienie obowiązków podejmowanych przez ucznia oraz uświadomienie zmian, jakie wkrótce nastąpią w codziennym funkcjonowaniu dziecka. W tym zakresie podjęto szereg działań, które pozwalają dziecku uświadomić sobie, jaki będzie kolejny etap w jego życiu. Nauczycielki prowadziły z przedszkolakami szereg rozmów na temat szkół znajdujących się w pobliżu przedszkola (Zespół Szkół nr 3 im. Lotników Polskich oraz Szkoła Podstawowa nr 7 w Pile). Dzieci miały okazję oglądać ilustrację budynków szkół, boisk i placów zabaw ruchowych dla najmłodszych uczniów. Odbyły się spacer w pobliże szkół, podczas których dzieci dokonały obserwacji otoczenia. Wreszcie odbyły się wycieczki do szkół, gdzie przedszkolaki miały okazję oglądać szkołę od „środka” i poznawać jej pomieszczenia (szatnię, stołówkę, świetlicę, sale lekcyjne, salę gimnastyczną). Dzieci miały okazję do uczestniczenia w prawdziwej lekcji wspólnie z uczniami szkoły, ze swoimi starszymi kolegami. Przyjrzały się, jak wygląda lekcja oraz podzieliły się swoimi spostrzeżeniami ze starszymi kolegami.

W ramach tej płaszczyzny w przedszkolu zorganizowano wiele zabaw rozwijających poprawność i sprawność wypowiedzi na zadany temat, np.: zestaw niedokończonych zdań: „Zanim będę uczniem...”, oraz zabaw ruchowych kształtujących orientację w przestrzeni, np.: „Moja droga do szkoły”. Dzieci uczestniczyły w zabawach z elementem treningu twórczości: „Szkoła jest...”, podając skojarzenia do słowa „szkoła” oraz dokonując wyboru przedmiotów potrzebnych uczniowi na lekcjach. Na terenie przedszkola zorganizowano spotkania z absolwentami przedszkola – obecnymi uczniami klas pierwszych z zaprzyjaźnionych szkół, którzy odwiedzają nasze przedszkole także spontanicznie. Przedszkolaki miały okazję oglądać wyposażenie tornistra pierwszoklasisty (książki, zeszyty, piórniki). W miesiącu wrześniu nauczycielki dokonały

wstępnej diagnozy dojrzałości szkolnej dzieci 5 i 6-letnich, dzięki której potrafiły określić poziom umiejętności dzieci przed podjęciem obowiązków szkolnych. Analiza wytworów plastycznych, zaobserwowane uzdolnienia czy trudności dzieci, pozwoliły na ukierunkowanie pracy i organizację wspomagania. Nauczycielki zachęcają dzieci do podejmowania nowych wyzwań, dzięki którym mogą prawidłowo się rozwijać i doskonalić w celu osiągnięcia pełnej dojrzałości szkolnej. Nasze przedszkolaki uczestniczyły w konkursie plastycznym i muzycznym pod hasłem: „Jestem zdrowy - wiem, co jem - więc idę do szkoły”. Nauczycielki przedszkola dostarczały dzieciom przykłady literatury związanej ze szkołą na przykładzie książki M. Kownackiej „Plastusiowy pamiętnik”. Drugą płaszczyzną realizowanej innowacji jest **współpraca przedszkola ze szkołą** - mająca na celu oswojenie dziecka z otoczeniem szkoły, zapoznanie z nauczycielami przyszłych klas pierwszych, aktualnymi uczniami szkoły oraz sposobem prowadzenia lekcji w szkole, a więc likwidowanie bariery przedszkole – szkoła. W tym zakresie rozpoczęliśmy od nawiązania kontaktu z dyrektorami i nauczycielami zaprzyjaźnionych szkół – (Zespołem Szkół nr 3 im. Lotników Polskich oraz Szkołą Podstawową nr 7 w Pile). Wspólnie z nauczycielkami szkół opracowaliśmy kalendarz współpracy przedszkola ze szkołą uwzględniając w niej współpracę z paniami z biblioteki szkolnej i świetlicy. Podczas wizyty w szkolnej bibliotece odbyło się czytanie bajek („Czerwony Kapturek” i „Królewna Śnieżka”) przez panią bibliotekarkę. Dzieci brały również udział w zajęciu nt. przyjaźni, które odbyło się w szkolnej bibliotece. Wizyty w szkole pozwalają dzieciom swobodnie poruszać się w budynku i przybliżają nowe środowisko. Wstępując w progi szkolne jako uczniowie nie będą się tu czuć nieswojo, lecz swobodnie i bez lęku. W ramach współpracy ze szkołą w Zespole Szkół nr 3 im. Lotników Polskich przeprowadziliśmy konkurs wiedzy pt.: „Piła moje miasto” dla dzieci pięcioletnich i sześciioletnich z pilskich przedszkoli.

Nasze przedszkolaki brały udział w szkolnym zajęciu z origami prowadzonym przez nauczycielkę ze szkoły. Podczas zajęć integracyjnych z uczniami klas pierwszych, dzieci zdobyły wiedzę jak wykonać samolot z papieru metodą origami, a następnie nawiązywały przyjaźnię z uczniami podczas wspólnych płaśów.

Pięcioletki i sześciolatki w ramach współpracy zaprosiły uczniów i nauczycieli do przedszkola na przedstawienie teatralne „O koguciku Żłotogrzebyku”. Realizując zadania współpracy ze szkołą, dzieci przedszkolne uczestniczą w zawodach sportowych w szkolnej sali gimnastycznej. Zawody organizowane są przez nauczycieli wychowania fizycznego. Do szkoły dzieci zapraszane są także, by oglądać okolicznościowe wystawy (wystawa wielkanocnych pyszności, wystawa bożonarodzeniowych ozdób).

W ramach współpracy ze szkołą, zachęcaliśmy rodziców do odwiedzenia szkół w ramach „Dni otwartych”. Szkoły podstawowe każdego roku organizują takie dni,

by przybliżyć rodzicom funkcjonowanie szkoły, zapoznać z przyszłymi nauczycielami i wymaganiami. Podczas tych dni rodzice wraz z dziećmi mogą oglądać klasy lekcyjne i wziąć udział w zajęciach proponowanych przez nauczycielki szkoły. W ramach współpracy ze szkołą gościliśmy z dziećmi i całą społecznością naszego przedszkola w auli Szkoły Podstawowej nr 7. Mogliśmy tu zorganizować uroczystość przed-szkolną „Spotkanie przy choince”. Przy tej okazji dzieci i ich rodzice mieli możliwość obejrzeć szkołę od środka, a więc zaprzyjaźnić się z nowym miejscem - być może przyszłą szkołą dziecka. Trzecią płaszczyzną prowadzonej innowacji i realizacji programu edukacyjnego jest **współpraca przedszkola z rodzicami**. Ma na celu wspomaganie rodziców w stymulowaniu rozwoju swojego dziecka oraz aktywne zaangażowanie rodziców w odpowiednie przygotowanie dziecka do dobrego startu szkolnego bez lęku i obaw. Realizując założenia programu „Pójdę do szkoły - będę uczniem”, zachęcamy i wprowadzamy rodziców w działania związane z ułatwieniem dziecku startu szkolnego oraz wdrażaniem pojęć związanych ze szkołą. Rodzice dość chętnie podejmują wszelkie działania proponowane przez nauczyciela, starając się często rozmawiać z dzieckiem o jego przyszłych obowiązkach i o działalności szkoły. Angażują się w te działania przedszkolne, które przybliżają formy i metody współpracy z przyszłą szkołą dziecka, by przejście z przedszkola do szkoły podstawowej było przyjazne. Nasi rodzice często pomagają w organizacji imprez, spotkań, wycieczek przedszkolnych, które przybliżają im zagadnienia związane z przygotowaniem dziecka do podjęcia obowiązków szkolnych. Nasi rodzice uczestniczyli w spotkaniu organizacyjnym, na którym przedstawiono „Plan współpracy z rodzicami, szkołą, środowiskiem” w ramach programu „Pójdę do szkoły - będę uczniem”. Plan został zaakceptowany i rodzice wyrazili chęć współpracy w tym ważnym dla każdego dziecka zakresie - przygotowania do podjęcia nauki szkolnej. Ponadto zapoznano rodziców z założeniami i sposobem realizacji programu autorskiego „Pójdę do szkoły- będę uczniem”. Nauczycielki zachęciły rodziców do udziału w zorganizowanej w przedszkolu prelekcji na temat: „Gotowość szkolna dzieci” przygotowanej i wygłoszonej przez panią pedagog z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej. Omówione zostały założenia programu „Moje dziecko idzie do szkoły” dla dzieci 6 letnich i ich rodziców (nowe wyzwania, problemy i obowiązki) organizowanego przez Wojewódzką Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Pile. Omówiono program żywienia dziecka w wieku szkolnym, zapobieganie nadwadze, dbałość o zęby i ochronę wzroku dziecka. Rodzice otrzymali informatory na temat programu „Moje dziecko idzie do szkoły”. Podczas zorganizowanych zebrań z rodzicami, nauczycielki w formie pokazu medialnego przedstawiały referaty nt.: „Gotowość szkolna dzieci przedszkolnych”, „Kiedy przedszkolak może zostać uczniem?”, „Jak przygotować przedszkolaka do pójścia do szkoły”. Materiały te jednocześnie wydano w formie broszury

dla rodziców. Rodzice dzieci 5 i 6 letnich systematycznie są informowani o umiejętnościach i postępach w rozwoju swojego dziecka. W przypadku zauważonych trudności, prowadzimy rozmowy indywidualne z rodzicami, by zorganizować określoną pomoc i wsparcie zanim dziecko rozpocznie naukę w szkole. W miesiącu kwietniu rodzice naszych sześciolatków otrzymają zaświadczenia o gotowości szkolnej. W ramach ścisłej współpracy z rodzicami w zakresie właściwego przygotowania dziecka do podjęcia zadań szkolnych organizujemy zajęcia otwarte dla rodziców. Podczas takich zajęć rodzic otrzymuje wiedzę jak radzi sobie jego dziecko w podejmowaniu różnych zadań i jednocześnie ma możliwość przyjrzenia się z bliska jak pracować z dzieckiem w wieku przedszkolnym, aby ułatwić mu start szkolny. Systematycznie przez cały rok szkolny nauczycielki przekazują rodzicom praktyczną wiedzę w formie ulotek i broszurek na następujące tematy: -Rozwijamy pamięć i uwagę dziecka w wieku przedszkolnym, Ćwiczenia stymulacyjne wspomagające rozwijanie sprawności manualnej dzieci, Sposoby usprawniania grafomotoryki Sposoby usprawniania dużej i małej motoryki, Będę ładnie mówił - zabawy i ćwiczenia usprawniające, Diagnozowanie ogólnej sprawności ruchowej i manualnej ucznia klasy I - Test siedmiu pytań, Sprawdzian „przedszkolny” dotyczący dojrzałości szkolnej sześciolatka, zawierający listę pytań do ukierunkowanej obserwacji, Jakie umiejętności ma dziecko kończące edukację w przedszkolu (przedstawienie podstawy programowej), Zalecenia odnośnie tornistrów szkolnych - rozporządzenie MEN. Informujemy rodziców, gdzie można dowiedzieć się o sposobie rekrutacji do szkoły, przydzielaniu do klas, nauczycielce/ wychowawczynie klasy, przekazując materiały informacyjne ze szkół.

Z dotychczasowych doświadczeń w realizacji programu „Pójdę do szkoły – będę uczniem” - dostrzegamy wyraźne efekty podjętej pracy, zarówno w pracy z samym dzieckiem, współpracy ze szkołą oraz na płaszczyźnie współpracy z rodzicami. Dziecko poprzez uczestnictwo w różnorodnych zajęciach organizowanych przez nauczycielki przedszkola i szkoły staje się otwarte na kontakty z innymi, nie boi się nowych sytuacji, oswaja się z otoczeniem szkoły, zapoznaje z nauczycielkami przyszłych klas oraz sposobami prowadzenia lekcji w szkole. Podejmowane starania w realizację projektu wspomagają także rodziców w stymulowaniu rozwoju dziecka oraz w odpowiednim przygotowaniu wychowanka do dobrego startu szkolnego bez lęku i obaw. Aktywne zaangażowanie rodziców w poszczególnych etapach projektu pozwalają wspólnie doświadczać i oceniać, które z podejmowanych działań współpracy ze szkołą są najbardziej przyjazne dziecku. Rodzice i nauczyciele przedszkola nr 18 im. Kubusia Puchatka ufają, że po zrealizowaniu pozostałych działań zawartych w programie, wszystkie dzieci obecnie uczęszczające do przedszkola, będą czuły się bezpieczne w murach szkolnych. Obdarzone wiarą we własne możliwości będą mogły sprostać wymaganiom szkolnym i osiągnąć wiele sukcesów. W bieżącym roku chęć posłania do szkoły zadeklarowało pięcioro rodziców - obecnych sześciolatków. Są to dzieci dojrzałe do podjęcia obowiązków szkolnych. Mamy świadomość, że

wszelkie poczynania wychowawczo - dydaktyczne, które mają służyć temu zadaniu, należy stosować nie tylko w ostatnim roku przed podjęciem nauki w szkole przez dziecko, ale znacznie wcześniej. Temu właśnie służy nasz program edukacyjny „Pójdę do szkoły - będę uczniem”. Prezentowany przykład dobrych praktyk w edukacji może być realizowany w każdej placówce przedszkolnej i szkolnej. Autorska koncepcja działań w zakresie łagodnego przejścia dzieci z przedszkola do szkoły dostosowana jest do założeń Podstawy programowej wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych, w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego.

Lucyna Michalska - Wiktorko
nauczyciel-bibliotekarz
Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile
Biblioteka Pedagogiczna – Wypożyczalnia i Multimedia

Film jako tekst kultury (cz.1) **Definicje i konteksty**

Film, podobnie jak każde dzieło sztuki, interpretować można na sposób formalny bądź w powiązaniu z innymi dziełami, albo z uwagi na osobę autora i pozostałe jego dzieła, jak również nawiązując do wcześniejszych realizacji, o ile mamy do czynienia z tzw. remake'em. Skojarzenie wątków i tematów, odniesienie ich do utrwalonych w dziedzictwie kulturowym tekstów, wymaga od nas wiedzy i umiejętności we wskazaniu właściwych tropów interpretacji. W tym celu sięgamy także do tekstów niefilmowych, spopularyzowanych w massmediach, przechowanych w bibliotekach i muzeach lub odnotowanych w podręcznikach historii sztuki, filozofii oraz w tekstach antropologów kultury. Wszelako poprzestać można na omówieniu cech formalnych struktury filmowej, analizując film w oparciu o pojęcia zaczerpnięte z zasobów języka filmowego i dostrzeżone środki wyrazu.

Każda ze sztuk wykształciła język charakterystyczny dla warsztatu, którym operuje. Orientacja w języku pomaga zrozumieć metafory i symbole oraz prawidłowo odczytać informacje przekazane przy pomocy obrazu w poszczególnych frazach i sekwencjach filmu.

Wybór punktu widzenia i kryteriów interpretacji zależy od statusu filmu, kompetencji i nastawienia odbiorcy. Przyjęta w tytule formuła obliuguje do zajęcia się kluczowymi dla sztuki interpretacji filmu tematami:

tworzywo filmowe > język sztuki > kultura
(kulturowość)

Tekst jako tworzywo filmu. Pomysł, sztuka, emocje to bardzo ulotny materiał filmowy. Konkretem jest scenariusz, scenopis, dialogi, opis postaci, miejsca i czasu akcji czy didaskalia w utworze dramatycznym. Pomysł na film przyjmuje najczęściej formę tekstu, który korzysta często z tzw. „gotowca”, czyli tekstu literackiego „przekutego” na tworzywo filmowe, czyli obraz, ruch i dźwięk. Zjednoczenie tych najważniejszych komponentów filmu odbywa się w długim procesie produkcji. Podobnie jak fotografia zapisana jest światłem, tak jej odpowiednik, a zarazem najmniejszy element filmu – kadr, utrwalony jest w światłoczułym materiale. Inne ogniwa składowe filmu : ujęcie (scena), fraza (układ scen) i sekwencja (zbiór scen jednego wątku) znajdują swoje odpowiedniki w tekście i są to: słowa, zdania i rozdziały. Wymienione ogniwa, choć nie wyczerpują zasobów języka filmowego, to pełnią rolę spoiwa pomiędzy podstawowymi komponentami

tworzywa filmowego: obrazem, ruchem i dźwiękiem.

Następna analogia między filmem a tekstem to sposób „odczytania” (interpretacji) obu form zapisu. Film może być odczytany w sposób literalny (dosłowny), wyrywkowy (wycinkowy), bądź całościowy, gdy mamy do czynienia z tekstem wtórnym w stosunku do innego tekstu lub adaptacją filmową.

Język filmu a konwencja gatunkowa. Konwencja jest częścią składową języka filmowego i stanowi podstawę komunikacji między twórcami filmu a widzami. Wymogi konwencji uwzględniają obecność np. przemocy w filmie (western). Film może powielać znane konwencje, ale może też je mieszać i kompilować, jak to dzieje się w *Drakuli* Francisza Forda Coppoli.

Na inne aspekty języka filmowego wskazuje zacytowany fragment publikacji:

Warto zauważyć, że film to nie tylko tekst kultury (kategoria kulturoznawcza), lecz jednocześnie forma sztuki (kategoria estetyczna), produkt przemysłu kinematograficznego (kategoria ekonomiczna), czy, w końcu, pewien komunikat, a zarazem proces komunikacji (kryteria komunikologiczne).¹

Film jako efekt procesu twórczego, jest przede wszystkim komunikatem i procesem komunikacji między twórcami dzieła, a widzami. Proces ten ma charakter dynamiczny i rozpoczyna się w momencie, kiedy film trafia do kin i trwa, do czasu gdy obraz znajduje się w tzw. obiegu.

Wielowarstwowość i synkretyzm sztuki filmowej. Łączenie zdjęć realistycznych z animacjami komputerowymi, techniki teatru cieni z wątkami obyczajowymi i melodramatem, wplatanie elementów baśni i komedii, to przykłady synkretyzmu gatunkowego w filmie *Drakula* (reż. F. F. Coppola). Zaskakujące zmiany, przejścia od jednej do drugiej sceny oraz nowe odczytanie starych. Wszystko to połączone jest z eksperymentowaniem konwencjami i technikami obrazowania. Zabiegi te potęgują aurę tajemniczości, budzą grozę, choć sięgają do znanych wątków i dawno opisanych wydarzeń. „Wytropienie” podtekstów i aluzji do historii, ukrytych często za gestem, mimiką, kostiumem lub akcentem muzycznym nadaje przedstawionej opowieści głębszego sensu.

Oprócz nawiązania do wydarzeń autentycznych mamy często do czynienia ze zniekształceniem faktów historycznych (*Amadeusz* Milosa Formana). Są to zabiegi poczynione w imię i dla dobra sztuki. Wydobycie ukrytych w fabule odniesień do innych tekstów kultury

¹ Ogonowska A., Film jako tekst kultury // Przegląd Humanistyczny. 2003 nr 6 s.91.

świadczy o zrozumieniu istoty sztuki filmowej. Dialogi, w których występują znane cytaty tworzą szerszy kontekst dla filmu. Twórcy zaskakują niespodziankami, wplatając np. w realistyczną opowieść elementy kiczu, jako tropu obecnego w kulturze. Dotyczy to np. sposobu manifestowania uczuć. Reżyser, który „nieustannie oscyluje między kulturą wysoką a kiczem”² to Pedro Almodóvar. Specjalizuje się w także w paradoksalnym mieszanu wątków i konwencji oraz modnym obecnie szokowaniu w sferze obyczajowej. W filmie *Kwiat mego sekretu*, obok historii wplecionej w fabułę, opowiedzianej tańcem (spektakl flamenco) mamy sceny żywcm przeniesione z teatru. Ważniejsze niż sama akcja są tam emocje bohaterów i dialogi. W ramach zabawy wątkami, pojawiają się cytaty z *Casablanki*.

Wyodrębnienie tropów interpretacji przybliży nas do rozszyfrowywania kodów kulturowych wplecionych w zewnętrzną warstwę fabuły. I tak, do rozszyfrowania kodów kulturowych w *Czasie Apokalipsy* pomocne są tropy interpretacyjne odnoszące się do następujących symboli:³ podróż, apokalipsa, alter ego, błazen, dobro – zło, kultura, moralność, śmierć, tajemnica, taniec, wojna, żołnierz.

Film jako sztuka umowna. Daleka jest od realizmu, choć posługuje się realistycznymi środkami. Struktura świata filmowego równie dobrze może być zakotwiczona w rzeczywistości pozafilmowej, co w innych dziełach sztuki, np. w obrazach namalowanych przed wiekami (*Dziewczyna z perłą*). Niezależnie od tematu, miejsca i czasu akcji, film dotyczący wydarzeń przeszłych, w takim samym stopniu może odwoływać się do uczuć i wrażliwości widza na piękno i dobro, co rozgrywający się tu i teraz. Poprawna warsztatowo interpretacja skupiać się powinna na określeniu funkcji użytych w filmie środków w kreowaniu przeżyć i emocji u widza.

Obraz, dźwięk i oświetlenie, a efekty treściowe. Wymienione niżej środki techniki audiowizualnej pomagają zobrazować zamierzony przez twórców efekt. Dzięki tym środkom zmiana ulegają sytuacje i postaci. Zastanówmy się, jakimi środkami wzmocniona została wymowa obrazu i jaką rolę pełni detal (zbliżenie). Zaznaczyć warto, że obraz filmowy ruchomy i udźwiękowiony (pojęcie szersze od kadru) to **złożony znak kulturowy**.

Na sposób obrazowania w filmie składa się: układ kompozycyjny i pozycja kamery; rodzaj planu, barwa, oświetlenie, długość ujęcia. Należy pamiętać, że kolor i światło są również nośnikami sensu. Dla treści filmu priorytetowe znaczenie ma sposób łączenia obrazu z dźwiękiem. Oba elementy mogą być identyczne, połączone na zasadzie kontrastu lub kontrapunktu.

Oświetleniem można wzmocnić lub osłabić wymowę obrazu, zależnie od tego czy jest naturalne, jasne, lub ciemne, pochodzi zza kadru, czy z wewnątrz kadru. Funkcję zastosowanych środków może być: dramatyczna, patetyczna lub introspekcyjna.

Fabuła obrysowana „jedną kreską”. Chociaż dzieci młodsze wolą realizm w filmie, to chętnie oglądają obrazy zrealizowane w technice filmu rysunkowego. Filmy takie bardzo ożywają wyobraźnię i rozwijają wrażliwość dzieci.

A ponadto stają się okazją do omówienia plastyki ruchu, przemian kształtów i barw.⁴

Pamiętamy „inteligentne kreskówki”, zabawne żarty rysunkowe, zrealizowane w technice „jednej linii”. Sprawdziły się jako rozrywka, która nie przestaje być sztuką.

Filmy te mają swój aspekt poznawczy, jako że sztuka filmowa w coraz większym stopniu sięga do osiągnięć nauki (fotografia cyfrowa). Poznanie szczegółów technicznych animacji filmowej i tajników ożywienia postaci pozwala utrzymać zainteresowanie tą formą, pomimo że widz pozornie „wyrósł” z infantylnej formy prezentacji.

Filmy operujące prostymi środkami wykorzystują przedmioty z bezpośredniego otoczenia dziecka: pudełka, klocki, ścinki tkanin, zabawki i inne konturowe dekoracje.⁵ Np. animacja zrealizowana z użyciem pudełek z zapalnikami, przedstawiająca wartownika i królową, pozwala w pełni zobrazować idiom pt. „płonie z miłości”.

Nasuwa się oczywisty wniosek: trudne konwencje filmowe wyjaśniać można w oparciu o proste wizualizacje z użyciem różnych technik plastycznych, uzupełniając je opisem literackim, np. z *Koziołka Matołka*.

Film jako dzieło przynależne do kultury implikuje zależności i definicje.

Definicja 1: *Kultura to zarazem coś koniecznego i przypadkowego, jak wyściółka gniazda, schronienie przed światem, mały przeciw świat, na który ten wielki wyraża milczącą zgodę, obojętności, bo nie ma w nim odpowiedzi na pytania o dobro i zło, urodę i szpetotę, prawa i obyczaje. Język, wytwór kultury, jest jak szkielet gniazda, spaja wszystkie części wyściółki i jednocy je w kształt, który zamieszkującym gniazdo wydaje się konieczny. Jest odwołaniem do tożsamości istot zagnieżdżonych, mianownikiem ich wspólnoty, niezmiennikiem podobieństwa, więc ustaje tym samym tuż za brzegiem owej subtelnej konstrukcji”.*⁶

Gniazdo jako metafora kultury daje poczucie bezpieczeństwa i tożsamości. Tak pojmowana kultura rodzima nie jest wcale jednorodna, gdyż w konstrukcji, której podstawą jest język, pojawiają się obok elementów właściwych, całkiem nowe (obce?), często przypadkowe. Muszą one zostać zaadaptowane przez system, w przeciwnym wypadku konstrukcja gniazda mogłaby ulec osłabieniu. Wniosek: kultura rodzima jest celowa i różnorodna. Ale kultura ma jeszcze jeden aspekt.

Definicja 2: *Kultura chroni nas przed kantami świata i łagodzi zderzenie z nim. Ale chroni też świat przed nami. Gdyż człowiek nie ma wbudowanych silnych hamulców agresji, choć jakieś hamulce ma, bo na większość ludzi zarys głowy dziecka działa łagodząco. Zdarzają się jednak osobniki, które potrafią roztrzaskać głowę dziecka o ścianę. Dlatego trzeba było ludziom ograniczyć swobodę, jaką mieli jeszcze całkiem niedawno, a była to swoboda ogromna. Służą temu religia i kultura, to one wytwarzają czynniki ograniczające całkowitą dowolność zachowań i bylejałość życia ludzkiego.*

² Drabarek B., Rowińska I., Dzieło filmowe jako tekst kultury: gimnazjum i liceum. Kielce. MAC Edukacja. 2004. s.100

³ Tamże, s.

⁴ Koblewska-Wróblowa J., Film fabularny w szkole. Pod red. W. Okonia. Warszawa 1964.

⁵ Patrz: FilMOTEKA Szkolna opracowana przez Instytut Sztuki Filmowej.

⁶ Lem S., Głos Pana. Warszawa. Czytelnik, 1968.

Tak pojmowana rola kultury stanowi antynomię obowiązującej dziś zasady, że aby stać w miejscu trzeba biec. Czy każdy film, nawet poruszający w treści i błyskotliwy w formie, stanowi tekst kultury, mimo że trudno znaleźć w nim wyraźne tropy i kody kulturowe? I czy film z przewagą elementów przemocy jest tekstem kultury? Tak, mimo że odnosimy wrażenie, że fabuła służy eksponowaniu przemocy, a mówienie o kulturze przemocy jest samo w sobie paradoksem. Wydaje się przecież, że kultura i przemoc to pojęcia nawzajem się wykluczające. Jednak filmy te mają wpisane w swoją formułę odbiorcę, a więc wpisują się w konkretny kontekst kulturowy.

Odnosząc się do aspektu kulturowości, a jest to jeden z wielu odcieni funkcjonowania kultury (czy socjologii), sztuka interpretacji polega na rozkodowaniu znaków, symboli i tropów ujętych w rygor zasad i reguł podporządkowanych sztuce filmowej. Film można interpretować też jako „produkt” kultury popularnej (masowej), uniwersalnej, wysokiej, narodowej, amerykańskiej, itd.

Niniejsze rozważania wypadają podsumować stwierdzeniem ogólnym, że film jako gatunek sztuki popularnej z powodzeniem walczy o zachowanie cech kultury wysokiej i myślę, że warto poświęcić temu zagadnieniu więcej miejsca w edukacji. Materiały szczegółowe na ten temat, opracowane w oparciu o zasoby Biblioteki Pedagogicznej, ukażą się w biuletynie wkrótce.

Literatura:

1. Drabarek B., Rowińska I., Dzieło filmowe jako tekst kultury : gimnazjum i liceum. Kielce. MAC Edukacja 2004
2. Koblewska - Wróblowa J., Film fabularny w szkole. Pod red. W. Okonia. Warszawa 1964
3. Lem S., Głos Pana. Warszawa. Czytelnik 1968
4. Ogonowska A., Film jako tekst kultury // Przegląd Humanistyczny 2003 nr 6. s. 91 -123
5. Tworzywo filmowe [Dokum. audiowizualny]. Łódź Wytw. Filmów Oświatowych 1996.

Nauczyciel - praktyk proponuje...

Paweł Fennig - PP Piła

Scenariusz lekcji z podstaw przedsiębiorczości – Konto bankowe przepustką do świata finansów

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Uczeń wie: czym zajmują się banki? Jak zbudowany jest system bankowy w Polsce? Jak zapewnione jest bezpieczeństwo systemu bankowego?

TEMAT LEKCJI: Konto bankowe przepustką do świata finansów (lekcja podająca).

CZAS: 45 minut.

CEL OGÓLNY:

Uczeń będzie wiedział, dlaczego warto założyć własny rachunek bankowy. Pozna kryteria wyboru banku. Dowie się, jak założyć konto bankowe.

CELE OPERACYJNE:

I. WIADOMOŚCI.

a. zapamiętanie wiadomości:

Uczeń zapamiętuje co to jest konto bankowe, jakie są jego cechy oraz najważniejsze kryteria wyboru banku.

b. zrozumienie wiadomości:

Uczeń rozumie korzyści wynikające z założenia własnego konta bankowego.

II. UMIEJETNOŚCI.

c. stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych:

Uczeń formułuje własne potrzeby dotyczące produktów bankowych.

d. stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych:

Uczeń porównuje oferty banków i wybiera najodpowiedniejszy dla siebie bank. Jest przygotowany do założenia konta bankowego.

METODY PRACY: pogadanka, dyskusja, gra dydaktyczna.

FORMY PRACY: praca z całą klasą i w grupach.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- Stanowisko komputerowe z rzutnikiem multimedialnym do prezentacji filmu i slajdów.
- Film „Zakładanie konta osobistego” - plik załącznika (Flash Video - 2:25 min.) lub ze źródła: <http://zrozumfinanse.pl/poland/portal/multimedia.htm>
- Tabele do analizy korzyści z posiadania konta bankowego (4 - 6 szt. po jednej dla zespołu).
- Plansze do gry dydaktycznej „POKER KRYTERIALNY” z zestawem kart - kryteriów do gry (4 - 6 kompletów, po jednym komplecie dla każdego zespołu zadaniowego).

LITERATURA:

1. „Podstawy przedsiębiorczości. Podręcznik” Biernacka Małgorzata, Korba Jarosław, Smutek Zbigniew, OPERON Wydawnictwo Pedagogiczne, 2012.
2. „Czas na przedsiębiorczość. Podstawy przedsiębiorczości. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych” Garbacik Katarzyna, Żmiejko Magdalena, Wydawnictwo Szkolne PWN, 2008.

TOK LEKCJI:

I. Faza wprowadzająca:

Czynności organizacyjne. Nauczyciel podaje temat i cele lekcji. (ok. 2 min.)

II. Faza realizacyjna:

1. Rozgrzewka aktywizująca z elementami rekapitulacji wtórnej. (ok. 8 min.)

Uczniowie (chętni lub wskazani przez nauczyciela) przypominają zagadnienia z poprzedniej lekcji: Czym zajmują się banki? Jak zbudowany jest system bankowy w Polsce? Jak zapewnione jest bezpieczeństwo systemu bankowego? W razie trudności nauczyciel wyświetla slajd (zał. nr 1).

2. Czy warto mieć własne konto bankowe? (ok. 10 min.)

Nauczyciel wyjaśnia, co to jest konto bankowe i podaje przykłady kont wyświetlając slajd (zał. nr 2). Następnie nauczyciel prezentuje film—„Zakładanie konta osobistego”. Przed prezentacją nauczyciel prosi uczniów o zwrócenie uwagi w filmie na korzyści wynikające z posiadania konta oraz na kryteria wyboru banku, gdyż informacje te będą przydatne w następnej części zajęć. Po obejrzeniu filmu nauczyciel dzieli klasę na 4 – 6 zespołów (w zależności od liczby uczniów) i przydziela każdemu zespołowi tabelę do uzupełnienia wg poniższego wzoru: Zespoły o numerach nieparzystych wypełniają część A tabeli, a zespoły o numerach parzystych część B.

A. Posiadam konto	ZALETY
	WADY

B. Nie mam konta	ZALETY
	WADY

Jako podsumowanie tej części zajęć nauczyciel wyświetla slajd (zał. nr 3).

Uczniowie dokonują samooceny wykonania zadania a nauczyciel wyróżnia najlepszy zespół. Omawiając slajd nauczyciel podkreśla trafność spostrzeżeń uczniów i korzyści wynikające z posiadania konta:

- Bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych,
- Szerokie możliwości oszczędzania i inwestowania,
- Możliwość uzyskania kredytu,
- Korzystanie z kart płatniczych,
- Realizacja zleceń stałych (opłata za czynsz, gaz, światło, radio i telewizor, telefon, ubezpieczenia, spłata kredytów itp.)

3. Jak wybrać bank? (ok. 15 min.)

W tej części zajęć uczniowie poznają kryteria wyboru banku podczas dydaktycznej gry planszowej POKER KRYTERIALNY. W trakcie gry, oprócz poznawania kryteriów wyboru banku uczniowie kształcić będą umiejętności: prowadzenia negocjacji, prezentacji własnego punktu widzenia, poprawnej wypowiedzi na forum grupy (klasy). Organizację i przebieg gry opisują poniższe czynności nauczyciela i uczniów:

Nauczyciel - dzieli klasę na 4 - 5 osobowe zespoły (w zależności od liczby uczniów), rozdaje zespołom plansze do gry (wg wzoru jak w zał. nr 4) oraz zestawy kart z kryteriami oceny banków (wg wzoru jak w zał. nr 5). Po rozdaniu materiałów

objaśnia zasady gry i wyświetla slajd z przykładowym rozkładem kryteriów (zał. nr 6). Jeżeli wszystko jest jasne dla uczniów rozpoczyna się gra.

Uczniowie - jeden z uczniów rozdaje karty w swojej grupie. Osoba rozpoczynająca grę wybiera spośród swoich kart, jedną z najważniejszych, wg niego kryterium wyboru banku i układa na polu NAJWAŻNIEJSZE, każdy następny uczeń wyklada swoje karty aż wszystkie pola na planszy zostaną wypełnione. W czasie gry można wymieniać karty na poszczególnych polach pod warunkiem uargumentowania swojej decyzji i zaakceptowania jej przez grupę, karta wycofana z planszy wraca do właściciela. Wygrywa ten uczeń, który najszybciej umieści swoje karty na planszy. Po zakończeniu gry przedstawiciele poszczególnych grup prezentują wyniki odczytując te kryteria, które przyjęli za pierwszorzędne. Wyniki z poszczególnych grup można zapisać na tablicy. Komentując wynik nauczyciel podkreśla różnice w wyborze kryteriów i uzasadnia je mnogością czynników wpływających na wybór banku oraz osobistymi preferencjami uczestników gry.

4. Procedura zakładania konta (ok.5 min.)

Sposoby zakładania konta prezentuje nauczyciel wyświetlając slajd 4.

Komentując slajd, nauczyciel podkreśla, że wybór sposobu zależy od preferencji klienta i oferty banku. Zaznacza, że złożenie wniosku przez Internet nie przyspiesza sprawy; gdyż wymagane będzie przesyłanie dokumentów tradycyjną pocztą lub wizyta w najbliższym oddziale w banku. Składanie wniosku on-line jest jednak zasadne, gdy korzystamy z wirtualnego lub odległego banku. Przed ostatecznym wyborem oferty warto też zapoznać się z wersją demo dostępu do konta, jaką często na swoich stronach udostępniają banki. Ważne, by interfejs był intuicyjny tak, by nawet mniej zaawansowani użytkownicy nie mieli żadnych trudności i wątpliwości przy administracji rachunkiem. Należy przypomnieć i podkreślić, że dostęp przez Internet do konta, przy obecnym poziomie zabezpieczeń jest naprawdę BEZPIECZNY. O wygodzie przypominać chyba nie trzeba.

III. Faza podsumowująca:

1. Podsumowanie lekcji (ok.3 min.)

Podsumowując lekcję można zachęcić uczniów do założenia konta, podając informacje uzupełniające. Konto bankowe jest zdecydowanie lepszą alternatywą niż „domowe sposoby” na przechowywanie i zarządzanie kapitałem. Założenie konta to krótka formalność, po której niemal od ręki dostajemy cały arsenał środków do dysponowania finansami osobistymi. Karty płatnicze, karty kredytowe, dostęp do konta przez telefon, Internet, sieć bankomatów - to wszystko oferują nam banki za naprawdę niewielki koszt. Konto z dostępem przez Internet ułatwia oszczędzanie i inwestowanie, dokonywanie zakupów na aukcjach i w sklepach internetowych. Zamiast płacić pieniędzmi na pocztę, w przeciągu kilku minut możemy uregulować należności lub otrzymać płatności - stypendium czy przelew z konta rodziców. Za pomocą polecenia zapłaty możemy uporać się z opłatami za najczęstsze świadczenia. Zajmie się tym bank, a my możemy skupić swą uwagę na czymś innym. Jest to także metoda preferowana przez instytucje. Skrupulatność banku gwarantuje, że wszystkie należności zostaną uregulowane na czas. Podsumowując, konta są wygodnym, funkcjonalnym a przede wszystkim bezpiecznym sposobem zarządzania finansami, o coraz to większych możliwościach.

2. Praca domowa: (ok.2 min.)

Uwzględniając własne preferencje wybierz najlepsze dla ciebie konto bankowe. Przy wyborze konta skorzystaj z dzisiejszej lekcji oraz internetowych ofert i rankingów banków. Przygotuj uzasadnienie swojego wyboru. Ambitniejsi uczniowie mogą sporządzić rachunek miesięcznych (rocznych) kosztów użytkowania konta uwzględniający opłaty, prowizje i odsetki bankowe.

ZAŁĄCZNIKI:

- Banki i ich usługi - slajd 1.
- Konta bankowe - slajd 2.
- Zalety i wady posiadania lub braku konta bankowego - slajd 3.
- Wzór planszy do gry dydaktycznej POKER KTYTERIALNY.
- Gra. Przykładowy rozkład kryteriów.
- Zestawy kart z kryteriami oceny banków (do pocięcia).
- Procedura zakładania konta - slajd 4.

1. Banki i ich usługi – slajd 1.

BANK
Bank to instytucja finansowa świadcząca usługi dla osób fizycznych i podmiotów prawnych w zakresie prowadzenia rachunków bieżących, kredytowania, obsługi depozytów, pośrednictwa i doradztwa w obrocie na rynkach pieniężnych i kapitałowych oraz wspierania finansowego działalności gospodarczej.
SYSTEM BANKOWY
System bankowy w Polsce jest dwustopniowy i obejmuje:
• Narodowy Bank Polski, który jest Bankiem Centralnym spełniającym funkcje: banku emisyjnego, banku banków i banku gospodarki narodowej. Oprócz prowadzenia polityki pieniężnej NBP nadzoruje funkcjonowanie pozostałych banków. • Banki operacyjne (komercyjne): depozytowo – kredytowe i uniwersalne. • Banki specjalne: inwestycyjne, komunalne, hipoteczne.
BEZPIECZEŃSTWO SYSTEMU BANKOWEGO
Bezpieczeństwo systemu bankowego w Polsce zapewniają:
• Komisja Nadzoru Bankowego, kontrolująca przestrzeganie prawa bankowego. • Bankowy Fundusz Gwarancyjny zabezpieczający lokaty terminowe i środki zgromadzone na rachunkach bankowych.
Banki są instytucjami zaufania publicznego.

2. Konto bankowe – slajd 2.

KONTO BANKOWE. RODZAJE KONT BANKOWYCH.
Konto bankowe to inaczej rachunek bankowy czyli zapis stanu należności między bankiem i jego klientem. Poprzez założenie konta klient powierza bankowi zarządzanie i przechowywanie pieniędzy, a ten za symboliczną opłatę i możliwość operowania kapitałem stwarza posiadaczowi konta szereg udogodnień i rozwiązań pomagających w sprawnym zarządzaniu budżetem osobistym. Rozróżnia się następujące rodzaje rachunków bankowych: <i>rachunek bieżący, rachunek pomocniczy, rachunek lokaty terminowej, rachunek oszczędnościowy, rachunek walutowy.</i> Ze względu na rodzaj klientów banki konstruują ofertę różnych kont np dla: <i>uczniów i studentów, klientów indywidualnych przedsiębiorców, biznesmenów (tzw. „private banking”), tradycyjne i internetowe nadając im swoje nazwy np:</i>

NAZWA KONTA (rachunku)	BANK
Eurokonto: Plus, VIP, Prestiż, Akademickie, OK., Junior, Business.	 BANK PEKAO SA
INTELIGO; SUPERKONTO; GRAFFITI, STUDENT.	 PKO BANK POLSKI
Sezam: Max, Srebrny, Złoty, Junior, Student, Rachunek Sezam Menadżer, Private Banking & Investment.	 Bank BPH
CitiOne Direct; Citigold; Unikasa.	 citi handlowy
Konto Direct, Standard, Komfort, Student, VIP, KONTO Z LWEM dla małych firm.	 ING
eKONTO, eMAX, eMAX plus, eMAX walutowy.	 mBank
Konto a'vista, Mobilne Konto Osobiste, Rachunek escrow.	 Raiffeisen BANK Raiffeisen Bank Polska S.A.
MultiKonto ja, my (Comfort lub Active), MultiKonto Jestem, Aquarius, MultiStarter Business, Business Class.	 MultiBank
Konto Osobiste z kartą, Konto wspólne z kartami, Konto oszczędnościowe.	 Toyota Bank

3. Zalety i wady posiadania lub braku konta bankowego – slajd 3.

A. Posiadam konto bankowe.	ZALETY	• Mogę łatwo zarządzać swoimi finansami: zakładać lokaty, inwestować, korzystać z kredytów. • Oprocentowane pieniądze na koncie nie tracą na wartości z powodu inflacji. • Bezpieczeństwo moich pieniędzy zapewnia Bankowy Fundusz Gwarancyjny. • Mam łatwy dostęp do swojego rachunku (i pieniędzy), przez: przez: bankomat Internet, SMS, telefon. • Mam możliwość bezgotówkowego otrzymywania należności i regulowania zobowiązań. • Mogę zlecić bankowi regulowanie stałych płatności i zapomnieć o terminach opłat za czynsz, gaz, światło, radio i telewizor, telefon, ubezpieczenia, itp.
	WADY	• Ponoszę koszty opłat i prowizji bankowych. • Mogę mieć ograniczony dostęp do gotówki (limity wypłat, brak łączności, zamknięty bank). • Muszę pamiętać numery PIN, hasła, chronić się przed phishingiem. • Moja karta może ulec uszkodzeniu, zostać skradziona, zagubiona.
B. Nie mam konta bankowego.	ZALETY	• Zawsze mogę zobaczyć i policzyć swoje pieniądze. • Mam nieograniczony dostęp do pieniędzy (w portfelu, schowku). • Wszelkie płatności mogę regulować natychmiast, bez pośrednictwa banku. • Nie ponoszę kosztów współpracy z bankiem. • Nie muszę ujawniać bankowi stanu swoich finansów.
	WADY	• Dużo gotówki zajmuje dużo miejsca, zdarzają się fałszywki. • Pieniądze, które „leżą” tracą na wartości z powodu inflacji. • Pieniądze mogą mi ukraść lub mogę je zgubić. • Muszę osobiście regulować stałe płatności (za czynsz, gaz, światło, radio i telewizor, telefon, ubezpieczenia, itp.). • Aby założyć lokatę, zainwestować, uzyskać kredyt muszę udać się do banku. • Mogę mieć trudności z uzyskaniem kredytu. • Tracę czas na stanie w kolejkach i wypełnianie różnych formularzy (przekazy, polecenia wpłaty, wypłaty itp.). • Mogę mieć trudności z otrzymywaniem wynagrodzenia i innych należności w gotówce.

4. Wzór planszy do gry dydaktycznej POKER KTYTERIALNY – zał. 4.

5. Gra. Przykładowy rozkład kryteriów – zał. 5.

6. Zestawy kart z kryteriami oceny banków (do pocięcia) – zał. 6.

Wielkość, prestiż i pozycja banku na rynku.	Program lojalnościowy banku.	Wachlarz oferowanych usług.
Lokalizacja banku.	Jakość obsługi klienta.	Liczba dostępnych bankomatów.
Opłaty za: przelewy, wyciągi, zlecenia stałe i inne usługi.	Opłaty za otwarcie i prowadzenie rachunku.	Bezpieczeństwo środków pieniężnych.
Oprocentowanie lokat terminowych.	Koszty wypłat z bankomatów innych banków.	Obsługa konta przez: bankomat, Internet, SMS, telefon.
Rachunek w walucie wymiennej.	Limit kredytowy.	Lokalizacja najbliższego bankomatu.
Kapitalizacja odsetek.	Oprocentowanie salda rachunku.	Dostępność i koszt użytkowania kart magnetycznych.
Koszt dostępnego kredytu.	Możliwość otwarcia rachunku inwestycyjnego.	Ładna nazwa i atrakcyjne logo.
Historia banku.	Brak kolejek w oddziale banku.	Reklama banku.

7. Procedura zakładania konta – slajd 4.

Alternatywne sposoby zakładania konta	
Udaj się do oddziału banku. Zostaw swoje dane osobowe (potrzebny będzie dowód osobisty), zaakceptuj regulamin rachunku i podpisz umowę.	Wyślij wniosek przez Internet. Wymagane dokumenty (ksero dowodu osobistego, podpisana umowa) mogą być przesłane tradycyjną pocztą.
Jeżeli masz mniej niż 18 lat podpisanie umowy będzie musiało się odbyć w oddziale banku w obecności rodzica (ustawowego przedstawiciela).	
Po dopełnieniu formalności otrzymasz swój IBAN (International Bank Account Number) Międzynarodowy Numer Rachunku Bankowego składający się z kodu kraju i 26 cyfr.	

Kod kraju: POLSKA 8-cyfrowy identyfikator banku i jego oddziału

PL 12 1234 5678 9876 5432 1234 3210

2-cyfrowa liczba kontrolna

16-cyfrowy numer rachunku bankowego klienta

Aleksandra Goldstein
Nauczyciel doradca nauczania zintegrowanego
Zespół Szkół nr 2 w Pile

Metryczka do scenariusza zajęcia zintegrowanego Kaligrafia w zeszycie pierwszaka. Sztuka pięknego pisania

Klasa: 1

Temat dnia: Kaligrafia w zeszycie pierwszaka. Sztuka pięknego pisania.

Termin realizacji: maj

Rodzaje aktywności: polonistyczna, artystyczna, społeczna.

Cele całodziennych zajęć:

a. dydaktyczne - ogólne:

- zapoznanie uczniów z krótką historią pisma;
- nauka pisania nietypowymi przyborami kreślarskimi – patykiem lipowym, pędzlem, piórkiem bambusowym, stalówką;
- wdrażanie do kształtnego pisania liter, wyrazów i zdań;
- poszerzenie zasobu słownikowego uczniów dotyczącego sztuki pięknego pisania;
- czytanie krótkich informacji ze zrozumieniem.

b. szczegółowe:

Uczeń:

- uważnie słucha opowiadania nauczyciela;
- w skupieniu ogląda przygotowaną prezentację;
- odpowiada na pytania;
- uważnie przygląda się instrukcji wykonania zaplanowanych zadań;
- ocenia stopień trudności wykonywanych ćwiczeń;
- efektywnie wykorzystuje czas na zajęciach;
- zapisuje litery alfabetu z użyciem małych i wielkich znaków;
- odczytuje ciekawostki dotyczące historii pisma;
- mieści się w liniaturze przepisując zdanie;
- poprawnie łączy litery;
- przyjmuje prawidłową postawę podczas pisania;
- przygotowuje prezent na Dzień Matki;
- zapamiętuje nazwy przyborów wykorzystanych podczas zajęć;
- wykorzystuje wiadomości i umiejętności zdobyte w trakcie nauki w klasie 1.;

c. wychowawcze:

Uczeń:

- zgodnie współpracuje w grupie;
 - uczy się gospodarować zgromadzonymi materiałami papierniczymi i kreślarskimi (tusze, papier ryżowy i papier czerpany z brody);
 - czuje się odpowiedzialny za swoją pracę, której efekt końcowy stanowić będzie prezent na Dzień Matki;
 - czerpie satysfakcję z wykonania zadania.
2. Metody wspierania aktywności edukacyjnej uczniów: heurystyczna – dialogu, problemowa; informacyjna – werbalna – narracji, wyjaśnianie ilustrowane.
 3. Formy organizacyjne aktywności edukacyjnej dzieci: aktywność indywidualna jednolita, indywidualna zróżnicowana, zbiorowa jednolita, zbiorowa zróżnicowana, grupowa.
 4. Środki dydaktyczne w inicjowaniu czynności uczenia się dzieci: konwencjonalne – czytanka „Raz, dwa, trzy. Teraz My!”, kartki z życzeniami, szablony ze znakami pisma chińskiego; audiowizualne: komputer, rzutnik multimedialny, prezentacja przygotowana w Power POINT „Kaligrafia – sztuka pięknego pisania”; tablica interaktywna; program Interwrite Workspace, Multibook klasa 1.

Literatura:

1. E. Brudnik, A. Moszyńska, B. Owczarska „Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie”, P. Mądrach „Kaligrafia. Sztuka liter. Sztuka pisania.”
 2. M. Taraszkiewicz „Jak uczyć lepiej?”.
- <http://www.kaligrafowanie.pl/index.php?q=node/28>
 - <http://kaligrafia.waw.pl/>

- http://www.kolorowe-obrazki.pl/kaligrafia_litera_g.php
 - <http://kaligraf.eu/pl/>
 - podręcznik do pobrania: Kaligrafia. Sztuka liter. Sztuka pisania.
 - <http://www.fundacja-hereditas.pl/projekty.php?id=143>
- akcesoria:
- papier ryżowy http://allegro.pl/show_item.php?item=2347623378
 - komplet obsadek http://allegro.pl/show_item.php?item=2340067040
 - patyki lipowe http://allegro.pl/show_item.php?item=2340068005
 - stalówki piórka http://allegro.pl/show_item.php?item=2342077381
 - piórko bambusowe do kaligrafii dwustronne http://allegro.pl/show_item.php?item=2319425957
 - piórko bambusowe z pędzlem do kaligrafii http://allegro.pl/show_item.php?item=2319426202#tabsAnchor
 - tusz rysunkowy kolorowy http://allegro.pl/show_item.php?item=2319425887
- film prezentujący sposób kaligraficznego napisania wyrazu „Aria”
- http://www.youtube.com/watch?v=ulY35OazzhQ&feature=player_embedded

Kaligrafia – sztuka starannego i estetycznego pisania, a często również zdobionego artystycznie. Nauka kaligrafii miała kształtować charakter, cierpliwość, była podstawowym przedmiotem w szkołach. Do ok. 1960 była w Polsce przedmiotem nauczania początkowego, mającym na celu doskonalenie pisma odręcznego.

Kaligrafia arabska – zdobnictwo oparte na piśmie arabskim, jedna z ważniejszych gałęzi sztuk pięknych w świecie muzułmańskim.

Kaligrafia chińska

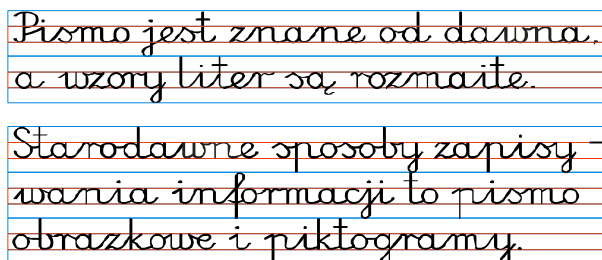
Chińczycy zawsze przykładali wielką wagę do eleganckiego wyglądu pisma. Kaligrafia jest w Chinach traktowana na równi z innymi dziedzinami sztuki, a dzieła kaligraficzne cieszą się poważaniem i zainteresowaniem kolekcjonerów. Granice między kaligrafią, poezją i malarstwem często się zacierają. Bardzo popularna w chińskiej sztuce forma to wykaligrafowany wiersz na obrazie łączącym się z jego treścią. Razem z pismem przejęto z Chin zamiłowanie do kaligrafii także w Korei, Japonii i Wietnamie, gdzie wypracowano własne szkoły kaligraficzne. Wyrazistość i elegancja znaków to niezmiennie zasady kaligrafii. Zmieniały się natomiast techniki pisarskie. Najstarszym sposobem pisania było rycie znaków, na tzw. kościach wróżebnych, potem w kamieniu czy na bambusowych deszczułkach. Piękne pisanie ćwiczano wówczas na posypywanych piaskiem tabliczkach. Swoją kwadratową formę chińskie znaki zawdzięczają pisaniu na jedwabiu, bo tylko proste linie nie marszczą tej tkaniny. Po wynalezieniu papieru upowszechniła się metoda pisania tuszem, za pomocą pędzelka sporządzonego z bambusowego kijka i włosia. W czasach dynastii Tang umiejętność kaligrafowania była kryterium przyjęcia do służby urzędniczej.

1. Powitanie gości przybyłych na zajęcia.
2. Podanie uczniom tematu lekcji i celów ćwiczeń.
3. Przypomnienie uczniom lekcji, na której wykonywane były kartki z życzeniami dla Królowej Jadwigi – wypowiedzi uczniów na temat wkładu pracy w wykonanie ozdobnych kart.
4. Słuchanie tekstu czytanego przez nauczyciela – „Informacje, informacje...” – czytanka str. 112. Wypowiedzi uczniów na temat różnorodności sposobów zapisywania informacji.
5. Wyświetlenie prezentacji multimedialnej pt. „Sztuka kaligrafii – chcemy kształtnie pisać.” Omówienie zdjęć i ilustracji.
6. Rozmowa z uczniami na temat konieczności kształtnego pisania i estetycznego prowadzenia notatek, zeszytów, pisanie życzeń, zaproszeń, listów.
7. Praca w grupach polegająca na wykonaniu różnorodnych ćwiczeń doskonalących technikę kształtnego pisania z wykorzystaniem różnorodnych przyborów pisarskich, tych dawnych i współczesnych. Podział dzieci na zespoły, a w nich praca zróżnicowana:
 - A. ćwiczenia w motoryki dużej – malowanie pędzlem na dużym formacie liter pisma chińskiego; uczniowie na stojąco, wyprostowaną ręką kreślą wzory tradycyjnego pisma chińskiego;
 - B. ćwiczenia w kształtnym przepisywaniu tekstu z pismem elementarnym – utrwalenie prawidłowych połączeń między literami w zdaniach:

Pismo jest znane od dawna, a wzory liter rozmaite.

Starodawne sposoby zapisywania informacji to pismo obrazkowe i piktogramy.

Tak będzie wyglądał efekt końcowy pracy ucznia:

(Drugie zdanie stanowić będzie pracę domową dla uczniów, którzy mają wolniejsze tempo pracy.)

- C. ćwiczenia w pisaniu liter i wyrazów za pomocą stalowych piórek; uczniowie próbują kreślić wzory liter na papierze ryżowym, maczając przygotowane narzędzia pisarskie (drewniana obsadka z piórkiem) w kolorowym tuszu (w dawnych czasach w szkolnych ławkach znajdował się otwór na kałamarz);
- D. ćwiczenia w pisaniu liter i wyrazów lipowym piórkiem, ściętym pod kątem; wielkość części piszącej 2 mm-/9 mm; praca wykonywana będzie kolorowym tuszem na czerpanym papierze z brodą;
- E. ćwiczenia w pisaniu liter i wyrazów piórkiem bambusowym, kolorowym tuszem na pergaminie.
8. Analiza, ocena poziomu trudności wykonywanych prac.
9. Omówienie zadania związanego ze zbliżającym się Dniem Matki – przygotowanie kartki z własnoręcznie starannie napisanym wyrazem „Mama”, „Mamusia” z wykorzystaniem zdobytych umiejętności w kreśleniu liter nietypowymi przyborami na ozdobnej karcie z czerpanego papieru, mającego poszarpane brzegi zwane brodą. Szacunek okazywany osobom, dla których przygotowujemy kartki z życzeniami (ta część może być zrealizowana na oddzielnej jednostce metodycznej; uwarunkowane jest to tempem pracy uczniów w części głównej zajęcia – różnorodne ćwiczenia w pisaniu).
10. Samoocena – przyklejenie znaczka na plakacie prezentującym stopień trudności wykonywanych zadań.
11. Podsumowanie zajęć: przypomnienie nazw przyborów do pisania i rodzajów kartek. Wypowiedzi uczniów na temat dbałości o kształt pisma.

Alternatywnie (przy możliwości skorzystania z tablicy interaktywnej):

1. Podczas ćwiczeń w kształtnym pisaniu uczniowie obserwują sposób kreślenia liter na wzorach z Multibooka – I sem.: tydzień 5, strona 12; tydzień 12, strona 11, II sem. tydzień 3, strona 10, tydzień 5, strona 14.
2. Podczas pracy w grupach, uczniowie którzy skończą wcześniej swoje ćwiczenie mogą na tablicy interaktywnej wprawiać się w płynnym ruchu dłoni i ręki, kreśląc kształty dowolnych liter i wyrazów – z wykorzystaniem programu Interwrite Worspace (rysowanie odręczne).

Paweł Kacprzak – PP Piła

Scenariusz lekcji z fizyki w szkole ponadgimnazjalnej – Prawo Ohma

Temat: Prawo Ohma

Realizacja tematu w klasie: 1az

Ilość godzin przeznaczonych na temat: 1 godzina lekcyjna

Cele lekcji:

- Odkrywanie zależności natężenia prądu od napięcia dla danego obwodu;
- Ukazanie komputera jako narzędzia pracy pomocnego w analizie oraz prezentacji danych doświadczalnych, formułowaniu zależności, dokonywaniu szybkich obliczeń, itp.;
- Nabywanie umiejętności pracy w grupie.

Metody prowadzenia lekcji:

- elementy wykładu
- pogadanka
- ćwiczenia na komputerze

Pomoce dydaktyczne:

- cztery zestawy komputerowe,
- woltomierze,
- Amperomierze,
- przewody, żarówki, elektromagnes, baterie.

Formy pracy:

- grupowa i samodzielna.

Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie

1.1. Powtórzenie wiadomości z ostatnich lekcji oraz wiadomości wykorzystywanych w czasie bieżącej lekcji w formie pytań:

- jak zbudować prosty obwód elektryczny?
- w jakich jednostkach mierzy się napięcie i natężenie prądu elektrycznego?
- czym i w jaki sposób mierzy się napięcie i natężenie prądu elektrycznego?
- jakimi symbolami graficznymi oznaczamy źródło prądu, amperomierz, woltomierz?
- jak prawidłowo odczytać wskazania woltomierza czy amperomierza (zakres, błąd)?

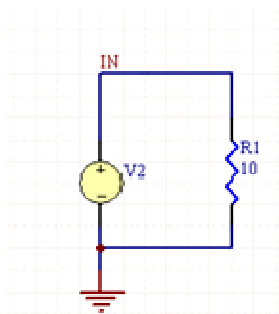
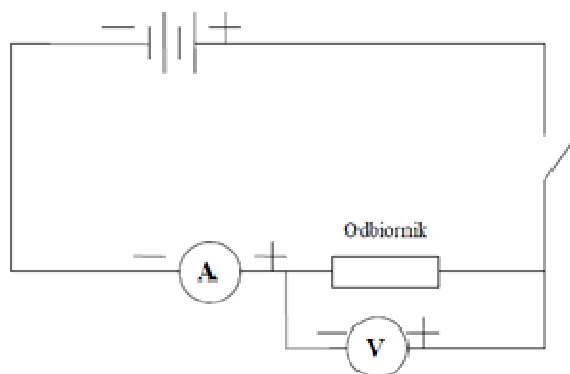
1.2. Podanie tematu oraz celu lekcji

1.3. Zorganizowanie pracy grupowej

2. Faza główna

Praca uczniów w grupach według poniższego planu:

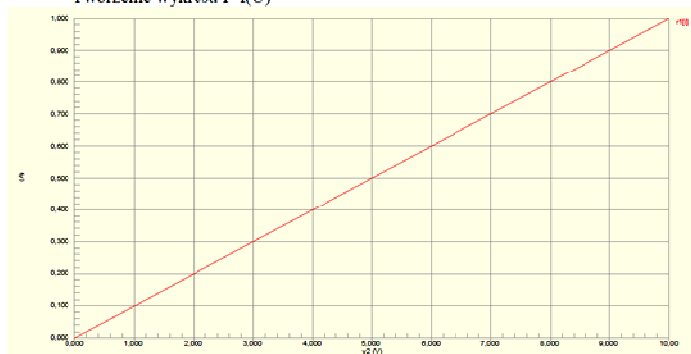
- montowanie obwodów według podanego schematu,

- dodawanie baterii tak, aby uzyskiwać różne napięcia (połączenie szeregowo),
- odczyt i notowania wskazań woltomierza i amperomierza,
- zapisywanie danych z pomiaru w tabeli arkusza kalkulacyjnego,
- tworzenie i badanie układu za pomocą programu p – SPICE,

Lp.	U[V]	I[A]
1	0	0
2	1,5	0,1
3	3	0,2
4	4,5	0,3
5	6	0,4

▪ Tworzenie wykresu $I=f(U)$

- wpisanie do tabeli arkusza formuły obliczającej stosunek U/I dla poszczególnych pomiarów,

Lp.	U[V]	I[A]	U/I
1	0	0	0
2	1,5	0,1	15
3	3	0,2	15
4	4,5	0,3	15
5	6	0,4	15

- wyciągnięcie wniosków/

3. Podsumowanie

3.1. Dyskusja dotycząca błędów.

3.2. Prezentacja wykresów i wartości stosunku U/I dla poszczególnych pomiarów.

3.3. Wnioski – stosunek napięcia/prądu jest stały.

3.4. Ocena pracy grupy.

PROPOZYCJA SZCZEGÓŁOWYCH KRYTERIÓW OCENIANIA

Zawód: Technik elektronik

Przedmiot: Podstawy elektrotechniki i elektroniki

Dział: Obwody prądu sinusoidalnie zmiennego

I. SZCZEGÓŁOWE CELE KSZTAŁCENIA

W wyniku zorganizowanego procesu nauczania uczeń powinien umieć:

- interpretować podstawowe pojęcia dotyczące prądu sinusoidalnego,
- wykonywać podstawowe działania arytmetyczne na liczbach zespolonych,
- scharakteryzować własności elementów R,L,C zasilanych napięciem sinusoidalnym
- rysować wykresy wskazowe dla danego elementu R,L,C
- interpretować moce w obwodach prądu sinusoidalnie zmiennego,
- zastosować prawa obwodów elektrycznych do obliczenia prądu, napięcia w obwodach prądu sinusoidalnie zmiennego,
- kreślić w jakich warunkach zachodzi rezonans napięć lub prądów,
- dokonać bilansu mocy w obwodzie nierozgałęzionym w prostym obwodzie rozgałęzionym,
- szacować zmiany prądu, napięcia, mocy przy zmianie wskazanego parametru w obwodzie
- dobrać odpowiedni kondensator w celu poprawy współczynnika mocy w danym obwodzie,

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Wielkości charakteryzujące przebiegi sinusoidalnie zmiennie:

- liczby zespolone,
- analiza obwodów elementarnych zawierających elementy R,L,C,
- moc i energia prądu sinusoidalnego.

Obwody szeregowo RLC prądu sinusoidalnego:

- rezonans napięć,
- dwójniki równoległe RL, RC, RLC,
- rezonans prądów,
- proste obwody rozgałęzione,
- symulacja komputerowa obwodów prądu sinusoidalnego.

CZAS: 48h (w tym do dyspozycji nauczyciela - 3h)

III. SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Ocena dopuszczająca – poziom wymagań k, kategoria celów nauczania AB

Uczeń powinien :

- określać wartości wielkości charakteryzujących przebiegi sinusoidalne na podstawie wykresu czasowego,

- obliczać wartość średnią i skuteczną wielkości sinusoidalnej,
- scharakteryzować własności elementów R,L,C w obwodach sinusoidalnie zmiennych,
- diagnozować wpływ częstotliwości wymuszeń na reaktancję pojemnościową lub indukcyjną,
- obliczać wartość skuteczną i fazę prądu w obwodzie szeregowym lub równoległym (złożonym z elementów R,L,C) zasilanym napięciem sinusoidalnym,
- obliczać wartość impedancji w dowolnym obwodzie szeregowym lub równoległym oraz dla prostego połączenia mieszane-go R,L,C (3-4 elementy),
- określać warunki w jakich występuje rezonans napięć i prądów,
- obliczać moc P,Q,S dla połączenia szeregowego lub równoległego elementów R,L,C.

Ocena dostateczna – poziom wymagań p, kategoria celów nauczania AB

Uczeń powinien:

- przedstawiać przebiegi sinusoidalne za pomocą odpowiednich wektorów,
- przedstawiać przebiegi sinusoidalne za pomocą liczb zespolonych,
- wykonywać wykresy wskazowe prądów i napięć w obwodach z idealnymi pojedynczymi elementami R,L,C,
- rozróżniać moce i ich jednostki w obwodach sinusoidalnie zmiennych,
- obliczać moce i energię pobieraną przez idealne elementy R,L,C,
- scharakteryzować własności obwodów rezonansowych,
- obliczać częstotliwość rezonansową w prostym obwodzie, szeregowym lub równoległym,
- obliczać wartość skuteczną oraz pobór mocy P, Q, S dla obwodu zawierającego proste połączenie mieszane elementów R,L,C (3-4 elementy) zasilanego napięciem sinusoidalnym.

Ocena dobra – poziom wymagań r, kategoria celów nauczania ABC

Uczeń powinien:

- podawać różne postacie liczb zespolonych,
- stosować zamiennie różne postacie liczb zespolonych,
- wykonywać podstawowe działania arytmetyczne na liczbach zespolonych,
- obliczać reaktancję indukcyjną i pojemnościową,
- dobrać kondensator w celu poprawy cosφ prostego obwodu,
- wykonywać wykresy wektorowe dla dwójników RL, RC, RLC (szeregowych i równoległych),
- obliczać wartość skuteczną i fazę prądu, napięcia lub moc P, Q, S na wskazanym elemencie obwodu zawierającego co najwyżej trzy gałęzie i zasilanego napięciem sinusoidalnym.

Ocena bardzo dobra - poziom wymagań d, kategoria celów nauczania ABC

Uczeń powinien:

- wykonywać złożone działania arytmetyczne na liczbach zespolonych,
- zaprojektować prosty obwód elektryczny dla zadanego parametru (U,I,P,Q,S),
- przewidywać wpływy zmian dowolnego parametru elektrycznego w obwodzie szeregowym lub równoległym na pozostałe parametry elektryczne tego obwodu,
- obliczać częstotliwość rezonansową z zadaniem, rozgałęzionym obwodzie.

Ocena celująca - poziom wymagań w, kategoria celów nauczania ABCD

Uczeń powinien:

- wykreślać wykres wektorowy dla dowolnego złożonego połączenia mieszanego RLC,
- obliczać moc wydzieloną na dowolnym elemencie obwodu rozgałęzionego w układzie mostkowym.

PROPOZYCJA KRYTERIÓW OCENIANIA UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH W CZASIE EGZAMINU Z NAUKI ZAWODU

Lp.	Umiejętność	Kryteria oceny umiejętności	Klucz punktowania
1.	Poprawne zorganizowanie stanowiska pracy	Brak umiejętności doboru narzędzi, mierników, nieład na stanowisku pracy	0 pkt
		Nie wszystkie narzędzia lub mierniki dobrane prawidłowo, właściwie usytuowane na stanowisku pracy	1-2 pkt
		Narzędzia i mierniki dobrane prawidłowo, zachowany porządek na stanowisku pracy	3-4 pkt
		Szczególna dbałość o estetykę i ergonomię stanowiska pracy	5 pkt
2.	Czytanie schematów ideowych i/lub montażowych	Brak umiejętności identyfikowania symboli używanych na schematach	0 pkt
		Umiejętność identyfikowania symboli graficznych używanych na schematach elektrycznych, umiejętność znalezienia na schemacie danego elementu występującego w urządzeniu (i odwrotnie)	1-2 pkt
		Biegłe posługiwanie się schematem w zastosowaniach praktycznych	3-4 pkt
		Rozumienie istoty działania układu w oparciu o schemat	5 pkt
3.	Dokonywanie pomiarów różnych wielkości fizycznych	Brak umiejętności posługiwania się miernikami elektrycznymi, narzędziami pomiarowymi	0 pkt
		Poprawne włączanie mierników, poprawne stosowanie narzędzi pomiarowych	1-2 pkt
		Poprawne obliczenia stałej miernika, poprawne odczyty, właściwy dobór zakresów pomiarowych miernika	3-4 pkt
		Umiejętność obliczenia lub oszacowania błęd pomiaru	5 pkt
4.	Interpretowanie wyników pomiarów	Brak umiejętności wyciągania jakichkolwiek wniosków z uzyskanych wyników pomiarów	0 pkt
		Właściwa ocena poprawności wyników	1-2 pkt
		Umiejętność opracowania wyników w formie tabelarycznej lub sporządzenia charakterystyk	3-4 pkt
		Umiejętność przewidywania wyników, skorygowania nastaw, elementów regulowanych dla uzyskania poprawnych wyników	5 pkt
5.	Dokonywanie oceny stanu technicznego urządzeń, ich podzespołów lub elementów oraz wykrywanie uszkodzeń lub błędnych połączeń w układach elektrycznych	Brak umiejętności oceny stanu technicznego urządzenia (elementu), niezauważanie ewidentnych błędów np. przerw, zwarc	0 pkt
		Umiejętność wskazywania błędów i uszkodzeń oczywistych (np. przerwany przewód, zwarcie, brakujące części aparatu, uszkodzona izolacja)	1-2 pkt
		Umiejętność przesłedzenia stanu połączeń w oparciu o schemat, umiejętność znalezienia uszkodzenia w oparciu o występujące nieprawidłowości w pracy urządzenia (elementu)	3-4 pkt
		Umiejętność szybkiego wykrycia uszkodzeń elektrycznych i mechanicznych bez potrzeby posługiwania się schematem (biegła znajomość urządzenia)	5 pkt
6.	Usuwanie ww. nieprawidłowości w układach elektrycznych	Brak umiejętności wykonania najprostszej naprawy	0 pkt
		Umiejętność wymiany przewodu, wymiany elementu, całego podzespołu	1-2 pkt
		Umiejętność zastąpienia wadliwego elementu, podzespołu innym o zbliżonych parametrach	3-4 pkt
		Umiejętność wykonania każdej naprawy łącznie regulacją	5 pkt
7.	Wykonywanie połączeń elektrycznych (w tym lutowanie elementów elektronicznych)	Brak umiejętności wykonania jakiegokolwiek typu połączeń	0 pkt
		Umiejętność przygotowania elementów dołączenia	1-2 pkt
		Umiejętność prawidłowego wykonania różnych połączeń	3-4 pkt
		Umiejętność zapewnienia wysokiej jakości i estetyki wykonywanych połączeń	5 pkt
8.	Uruchamianie układów elektrycznych	Brak umiejętności uruchomienia układu	0 pkt
		Umiejętność uruchomienia układu po stwierdzeniu poprawności połączeń i bezpiecznych warunków uruchomienia	1-2 pkt
		Umiejętność uruchomienia układu z zachowaniem właściwej kolejności postępowania	3-4 pkt
		Umiejętność oceny prawidłowej pracy układu podczas i po uruchomieniu, nonrawna reakcja w razie nienormalnego działania układu	5 pkt
9.	Przestrzeganie przepisów BHP przy pracach elektrycznych	Nieprzestrzeganie elementarnych zasad BHP przy wykonywaniu zadania egzaminacyjnego	0 pkt
		Umiejętne stosowanie przepisów BHP i zapobieganie wypadkom podczas określonych działań w trakcie wykonywania zadania egzaminacyjnego	1-2 pkt
		Umiejętność przewidywania zagrożeń podczas wykonywania zadania	3-4 pkt
		Umiejętność właściwego doboru środków ochrony przeciwporażeniowej na stanowisku pracy	5 pkt

Każda umiejętność oceniana jest od 0 - 5 punktów (ewentualnie +1 pkt w przypadku umiejętności zaprezentowanych na poziomie wykraczającym poza wymagania programowe).

Przeliczenie punktów na oceny szkolne:

- 0 – 15 pkt – niedostateczny
- 16 – 24 pkt – dopuszczający
- 25 – 33 pkt – dostateczny
- 34 – 42 pkt – dobry
- 43 – 48 pkt – bardzo dobry
- 49 – 54 pkt – celujący

Opracował: Paweł Kacprzak
Na podstawie: „Kształcenie w zawodzie szerokoprofilowym”
- praca zbiorowa Janusza Moosa

Natasza Knop-Wrzalik
doradca metodyczny języka angielskiego
CDN Piła

Wykorzystanie portali i platform edukacyjnych w nauczaniu języka angielskiego

Otoczająca nas, zmieniająca się w zawrotnym tempie, rzeczywistość stwarza nowe wyzwania dla nauczycieli języka angielskiego, a w szerszym ujęciu dla nauczycieli wszystkich języków obcych nowożytnych. Młodzież w szkołach oczekuje od nas stosowania nowoczesnych metod pracy z wykorzystaniem najbardziej bliskiego im źródła informacji, jakim jest Internet. Współczesna technika pozwala nauczycielom w olbrzymim zakresie skorzystać z dobrodziejstw tego medium, przede wszystkim poprzez dostęp do portali i platform edukacyjnych

Portale edukacyjne dają wiele możliwości skorzystania z zawartych na nich gotowych materiałów dydaktycznych. Znajdziemy tam scenariusze zajęć lekcyjnych, różnorodne karty pracy ucznia czy zestawy ćwiczeń słownikowych i gramatycznych, które świetnie uzupełnią, a czasem wręcz zastąpią, planowane do wykonania ćwiczenia z podręcznika. Tematyka materiałów znajdujących się na portalach jest bardzo zróżnicowana, od wprowadzania i utrwalania słownictwa, przez gramatykę na różnym poziomie zaawansowania, po szeroko pojęte zagadnienia kulturoznawcze. Oprócz wykorzystania materiałów, na portalach możemy także umieszczać ćwiczenia i scenariusze zajęć stworzone przez siebie, realizując tym samym potrzebę dzielenia się doświadczeniem z innymi i wzbogacając portal o kolejne materiały do pracy z uczniami.

Przykładowe strony internetowe portali edukacyjnych zawierających materiały dydaktyczne do nauczania języka angielskiego to:

- <http://www.bbc.co.uk/learning/> - strona BBC zawierająca między innymi ćwiczenia do kształcenia umiejętności czytania i słuchania ze zrozumieniem oraz do wykorzystania w nauczaniu poprzez CLIL (Content and Language Integrated Learning), które pozwala na potraktowanie języka obcego jako narzędzia do zdobycia nowych wiadomości
- <http://www.teachingenglish.org.uk/> - strona redagowana przez British Council. Znajdziemy tu plany zajęć, ciekawe zestawy ćwiczeń tematycznych (np. zagadnienia sportowe związane ze zbliżającymi się Igrzyskami Olimpijskimi w Londynie)
- <http://www.eslbase.com/> - strona poza scenariuszami i ćwiczeniami do wykorzystania na zajęciach zawiera ciekawe artykuły poświęcone metodologii nauczania języka angielskiego
- <http://busyteacher.org/> - strona zawiera mnóstwo materiałów do wykorzystania przez zapracowanego nauczyciela, który nie dysponując dużą ilością wolnego czasu, chce zaplanować interesującą lekcję języka angielskiego
- <http://www.enchantedlearning.com/> - świetna strona z graficznymi materiałami do wykorzystania w nauczaniu dzieci na I i II etapie kształcenia
- <http://www.scholaris.pl/> - polski portal internetowy zawierający

proponując scenariusze lekcji, prezentacji multimedialnych i ćwiczeń interaktywnych do wykorzystania na różnych przedmiotach na wszystkich etapach edukacyjnych

Jeżeli chcemy wykorzystać Internet w bardziej twórczy sposób, możemy skorzystać z dobrodziejstw, jakie oferują platformy edukacyjne, np. Moodle. Głównie ich zadaniem jest z gromadzeniem własnych materiałów dydaktycznych nauczyciela, organizowaniem ich w tzw. kursy oraz udostępnianiem ich własnym uczniom. Taki system daje możliwość przesyłania gotowych materiałów na platformę lub tworzenia materiałów bezpośrednio na niej za pomocą zamieszczonych edytorów tekstów, grafiki itp. Ponadto na platformach znajdziemy zestaw szablonów ćwiczeń do wykorzystania przez nauczyciela. Autor kursu definiując zadania może określić termin i sposób ich wykonania, reakcję systemu na błędne rozwiązania. Dostęp grupy uczniów do kursu też można precyzyjnie określić poprzez zaopatrzenie ich w hasło dostępu. Sam nauczyciel dodatkowo ustala aktualny dostęp do materiałów dla uczniów uczestniczących w kursie.

Korzystanie z platform ma jeszcze inne zalety. Daje możliwość nieograniczonej dostępności w czasie i przestrzeni - 24 godziny na dobę z dowolnego komputera podłączonego do Internetu. Gromadzone materiały nie znikają, można je wykorzystywać przez długi czas, a także importować do nowych kursów tworzonych dla kolejnych grup uczniów. W każdej chwili można także sprawdzić aktywność ucznia i nauczyciela na platformie, liczbę wykonanych zadań, oceny tych zadań, czy nawet liczbę i czas logowań na stronie kursu.

Platformę można z powodzeniem wykorzystać jako uzupełnienie cotygodniowych zajęć w szkole poprzez zamieszczanie na niej różnego rodzaju zadań domowych czy wskazówek do przygotowania się uczniów na kolejne zajęcia w klasie.

Platformy umożliwiają szerokie wykorzystanie internetowych materiałów autentycznych zmuszając uczniów do aktywniejszej pracy związanej z nauką języka. Możemy pokusić się o przygotowanie ćwiczeń opartych na stronach prezentujących autentyczne ogłoszenia o pracę, zawierających oryginalne zwiastuny filmowe czy informacje dotyczące instytucji międzynarodowych, a nawet porady sercowe. Uczeń przed wykonaniem ćwiczenia musi zapoznać się anglojęzyczną informacją i na jej podstawie wyrazić swoją opinię na forum, napisać notatkę z przeczytanego tekstu czy w formie listu odpowiedzieć na wybrane przez siebie ogłoszenie. Wykorzystanie autentycznych stron internetowych pokazuje uczniom, jak w praktyczny sposób mogą posłużyć się językiem angielskim i daje poczucie zakotwiczenia znajomości języka w rzeczywistości otaczającej ucznia.

Piotr Kralewski
nauczyciel historii
Szkoła Podstawowa nr 4 im Mikołaja Kopernika w Pile

Scenariusz lekcji historii w klasie 6 szkoły podstawowej – W czasach króla Stasia

Temat: W czasach króla Stasia

Cele lekcji:

Uczeń po skończonych zajęciach:

Wie:

- w jaki sposób podjęto próbę ratowania ojczyzny,
- kiedy miały miejsce omawiane wydarzenia historyczne,
- dlaczego tak ważne miejsce w historii Polski zajął Stanisław August Poniatowski,
- jakie ważne instytucje powołano w czasach stanisławowskich,

Umie:

- wytłumaczyć pojęcia : elekcja, obiady czwartkowe,
- obliczyć, ile lat minęło od konkretnych wydarzeń historycznych,
- opowiedzieć w kilku zdaniach, na podstawie przeczytanego tekstu, o sytuacji w XVIII wiecznej Rzeczypospolitej,
- opisać strój ucznia Szkoły Rycerskiej,
- porównać ówczesny strój kadeta ze współczesnym strojem noszonym w klasie VI c,

Potrafi:

- pokazać na mapie wybrane miejsca związane z tematem lekcji,
- określić zmiany zachodzące w czasach stanisławowskich,
- stworzyć lakoniczną notatkę dotyczącą jednego elementów lekcji,
- odszukać w różnych źródłach historycznych potrzebne informacje,
- wybrać i uzasadnić, które ze zmian w dawnej Rzeczypospolitej były najbardziej potrzebne,
- dostrzec związek między powołaniem Komisji Edukacji Narodowej a Dniem Nauczyciela.

Metody pracy:

- pogadanka.
- burza mózgów.

Tok lekcji:

1. Część wstępna

- zapisanie tematu na tablicy przez dyżurnego,
- sprawdzenie listy obecności przez nauczyciela,
- sprawdzenie zadania z ostatniej lekcji,
- uczniowie odpowiadali na zadane pytania dotyczące ostatniej lekcji, posiłkowali się notatkami w zeszytach przedmiotowym.

Nauczyciel wpisywał "plusy" za poprawne odpowiedzi.

2. Część główna

Wprowadzenie nowych treści.

A. Nauczyciel:

- zapisuje na tablicy numery stron w podręczniku,
- prosi uczniów, by otworzyli swoje książki,
- pokazuje obraz "Elekcja Stanisława Augusta Poniatowskiego" prosząc, aby klasa zastanowiła się nad przedstawionym obrazem, co na nim widnieje, kto na nim jest,
- po chwili refleksji wybiera spośród uczniów osoby, które komentują obraz, odpowiadają na zadane pytanie.

B. Uczniowie:

- zapisują w zeszytach przedmiotowych pierwszy punkt notatki. (Elekcja to wybór króla przez szlachtę),
- przypominają sobie, czym był stan szlachecki, jakie miał prawa,
- wyciągają kartki, które dzielą na trzy części wpisując odpowiednio w każdą z nich następujące słowa: nauka, gospodarka, inne,
- dyżurny daje każdemu uczniowi po jednym egzemplarzu gazetki "Staś",
- otrzymują polecenie, by skupili się nad tekstem gazetki,

C. Nauczyciel:

- wybiera każdego z klasy i prosi, by przeczytał fragment gazetki,
- daje polecenie, żeby w przypadku niezrozumienia tekstu zasygnalizowali to przez podniesienie ręki w celu wyjaśnienia słów,
- uzupełnia tekst ilustracjami zawartymi w podręczniku stawiając odpowiednie pytania

Np.

Jak wyglądał strój kadeta?, Gdzie znajdziesz informacje o Szkole Rycerskiej?

Kiedy obchodzimy Dzień Edukacji Narodowej? Czego jest symbolem ten dzień?

D. Uczniowie:

- w celu lepszego zrozumienia tematu lekcji oglądają ilustracje, zdjęcia, wnętrza Zamku Królewskiego,
- czytają tekst dostosowany do możliwości psychofizycznych uczniów, to jest zwrotki dłuższe dla biegłych w czytaniu, zwrotki jednozdaniowe dla uczniów mających problemy w czytaniu,
- odszukują potrzebnych informacji dotyczących także obiadów czwartkowych,

Po wcześniejszym zadaniu pytania- „Czym były obiady czwartkowe”?

- zapisują drugi punkt lekcji (Obiady czwartkowe),
- otrzymują informacje od nauczyciela o możliwości ratowania ojczyzny poprzez tego typu spotkania,
- otrzymują zadanie, aby na swoich kartkach w miejscach podziału wybrali kilka zmian, które zaszły w omawianej epoce, wpisali je lakonicznie, hasłami,
- podchodzą do mapy, aby pokazać Bydgoszcz, co związane jest z powstaniem Kanału Bydgoskiego i rozwojem handlu morskiego,

E. Nauczyciel:

- po wykonaniu zadania przez uczniów prosi o odczytanie swoich propozycji rozwiązań na głos,
- jeszcze raz tłumaczy trudniejsze pojęcia, wyjaśnia specyfikę tamtych czasów,

3. Część podsumowująca.

A. Nauczyciel:

- prosi uczniów, aby przeczytali swoje odpowiedzi do zadania związanego z tabelką lekcji,
- wpisuje „plusy” uczniom, którzy dobrze udzielili odpowiedzi,
- poprawia złe możliwości odpowiedzi, wskazuje na rozwiązanie,
- zadaje pytania do tematu lekcji - Jak nazywał się król Polski, w czasach, o których mówimy? Czym była elekcja? Na pamiątkę jakiego wydarzenia obchodzimy Dzień Nauczyciela?
- prosi uczniów, by zapisali treść zadania:

Znajdź w tekście gazetki „Staś” trzy daty. Określ, co się wtedy wydarzyło. Na koniec lekcji prosi, aby wybrani uczniowie z klasy spróbowali porównać życie w epoce stanisławowskiej ze współczesnym.

Wiersze (załącznik). Autor: Piotr Kralewski

Zbudowano nowe drogi, bo takie były królewskie wymogi.
W pobliżu lipy posadzono, architektów z Włoch sprowadzono.
Rozchodziło się sześć dróg od każdego placu,
Jedna z nich biegła do królewskiego pałacu.

Stanisław Konarski ogłasza
do Collegium Nobilium zaprasza.
Pierwszy gabinet fizyczny w szkole,
a w nim do nauczania geografii globus na stole.
W latach 1773-1775 wielkie budowanie,
każdy statek czeka na nie.
Brdę z Notecią połączono,
przez 24,7 km towary barkami spławiono.

Inteligentnych ludzi zapraszamy i w podanych godzinach czekamy
Do stołu podano : barszcz z uszkami, wędliny, paszteciki,
kiszki, kiełbasy i ryby.
Do popicia woda zdrojowa.

Od 1771 r. obserwatorium astronomiczne
na Zamku Królewskim jest bardzo dynamiczne.
Angielskie teleskopy i lunety, nie wymagają żadnej zalety.
Jowin Bystrzycki tu rządzi,
wnet atlas Rzeczypospolitej sporządzi.
Notował stan pogody,
dzięki niemu wiemy, jakie były wtedy chłody.

Ciekawe, czy Józef Ulatowski z Mazowsza
Nauczaniu w Szkole Rycerskiej sprostą.
Nauka w niej nie była zbyt prosta.
W pobliżu Zamku Królewskiego, by każdy kadet miał blisko do niego.
Mieli Katechizm swój własny,
pokoik na naukę ciasny.
Regulamin bardzo surowy,
żeby żaden głupi pomysł nie wpadł do głowy.

Anna Piwowarczyk

Scenariusz ze stylizacji dla klasy II LO o profilu wizażu, makijażu i stylizacji - Teoria koloru – wstęp do analizy kolorystycznej

Zagadnienie programowe: Analiza kolorystyczna

Temat jednostki metodycznej: Teoria koloru – wstęp do analizy kolorystycznej

Typ lekcji: wprowadzeniowo - ćwiczeniowa

Cele ogólne:

- kształtowanie umiejętności prawidłowego rozróżniania kolorów z uwzględnieniem ich atrybutów,
- kształtowanie poprawnego klasyfikowania kolorów,
- kształtowanie umiejętności poprawnego przypisywania atrybutów i kolorów poszczególnym typom urody,
- kształtowanie aktywnego słuchania,
- kształtowanie umiejętności logicznego rozumowania.

Cele szczegółowe:

Po zajęciach uczeń powinien:

Poziom podstawy:

- znać pojęcie atrybutu koloru,
- wymienić atrybuty kolorów,
- scharakteryzować poszczególne atrybuty koloru,
- wymienić 4 podstawowe typy urody,
- umieć przypisać poszczególne atrybuty 4 typom urody,
- rozróżniać kolory z uwzględnieniem ich atrybutów,
- umieć przypisać kolory do odpowiednich typów kolorystycznych w systemie 4 typów urody,
- wyjaśnić różnicę między systemem 4 typów i 12 typów urody,
- pogrupować typy urody wg atrybutów na 6 grup kolorystycznych w systemie 12 typów urody.

Poziom ponadpodstawowy:

- wyjaśnić zasadę wspólnych elementów w doborze kolorów.

Formy pracy:

przebiegające w klasie:

- zbiorowa,
- grupowa,

przebiegające poza klasą:

- praca domowa.

Metody pracy:

- pogadanka,
- wykład wprowadzający,
- pokaz multimedialny,
- metoda oglądowa,
- prezentacja ilustracji,
- metoda aktywizująca — ćwiczenia utrwalające wiadomości,
- metoda aktywizująca — ćwiczenie z materiałem źródłowym — wnioskowanie na podstawie ćwiczeń.

Czas trwania: 45 minut

Ocenie podlegać będą: praca w grupach (zasady współpracy i efekty końcowe)

TOK LEKCJI				
Etap	Planowane aktywności		Środki dydaktyczne	Czas realizacji
	uczniów	nauczyciela		
Nawiązujący	– zapisanie w zeszytach tematu lekcji, – zajęcie miejsc przydzielonych do pracy w grupach,	– czynności organizacyjno – porządkowe, – określenie tematu lekcji, – omówienie celów lekcji,	pokaz multimedialny – temat i cele lekcji (projektor, ekran), koperty z próbkami kolorów do ćwiczenia utrwalającego, karty z ćwiczeniem aktywizującym, <u>Formy pracy:</u> zbiorowa.	4 min
Postępujący	– aktywny udział w pracy w grupie podczas gry dydaktycznej, – słuchają wykładu, – zapisanie w zeszytach krótkiej notatki, – realizują ćwiczenie zgodnie z poleceniem,	– wprowadzenie - przedstawia: • definicję atrybutu kolorystycznego, • charakterystykę atrybutów kolorystycznych (odcień, walor, chromatyczność), – rozdaje materiały do przeprowadzenia gry dydaktycznej, – objaśnia sposób wykonania zadania, – objaśnia sposób oceny pracy grupowej podczas zajęć, – podsumowuje wykonane zadanie,	pokaz multimedialny – atrybuty kolorystyczne, ćwiczenie utrwalające: koperty z próbkami kolorystycznymi (<i>Załącznik nr 1</i>), <u>Formy pracy:</u> – Grupowa, – Zbiorowa,	12 min
	– słuchają wykładu – wykonują w grupach ćwiczenia utrwalające – prezentują wyniki pracy grupy – rozwiązują zadania sytuacyjne	– omawia klasyczny podział na 4 typy urody: • podział na 4 typy urody, • charakterystyka 4 typów urody uwzględniająca atrybuty kolorów, – rozdaje grupom karty z ćwiczeniami, – objaśnia uczniom sposób pracy, – nadzoruje pracę grup, – udziela konsultacji, – nadzoruje rozwiązanie zadań, – podsumowuje wypowiedzi – wprowadza do podziału na 12 typów kolorystycznych,	pokaz multimedialny – 4 typy kolorystyczne, karty z ćwiczeniami: podział na 6 grup kolorystycznych – typy wg cech wspólnych karty z ćwiczeniami (<i>Załącznik nr 2,3,4</i>), <u>Formy pracy:</u> – grupowa, – zbiorowa,	5 min 15 min
Rekapitulacja	– analiza i podsumowanie własnej pracy	– podsumowanie pracy uczniów przez nauczyciela, – ocena pracy na zajęciach, – przekazuje materiały z zajęć, – objaśnienie pracy domowej.	– ankieta samooceny pracy własnej w grupie (<i>Załącznik nr 6</i>), – karta oceny efektów pracy w grupie dla nauczyciela (<i>Załącznik nr 7</i>), – ksero z notatką z zajęć, – karta dydaktyczna z zadaniem domowym (<i>Załącznik nr 5</i>).	9 min

Literatura:

Materiały szkoleniowe - Seminarium *Nowoczesna analiza kolorystyczna w systemie 12 typów urody*, oprac. Anna Ciechomska, Warszawa 2012

Załącznik nr 1**ĆWICZENIE UTRWALAJĄCE**

Witajcie, znacie już pojęcie atrybutów kolorów. Teraz musimy sprawdzić czy potraficie odnaleźć te cechy w poszczególnych kolorach. Pamiętajcie, że ciężko jest scharakteryzować odizolowany kolor, lecz w porównaniu z innymi łatwiej dostrzec jego atrybuty.

Zadanie

W kopertach znajdują się próbki kolorów. Waszym zadaniem będzie ich segregacja z uwzględnieniem ich atrybutów (czyli odcienia, waloru, chromatyczności) na 6 grup.

Życzę powodzenia w wykonaniu zadania.

Załącznik nr 2**ĆWICZENIE AKTYWIZUJĄCE (dla grupy I, II, III i IV)**

Witajcie, podstawą każdej analizy kolorystycznej jest wiedza o kolorach i cechach poszczególnych typów urody. Wiecie jakimi cechami charakteryzują się poszczególne typy urody. Teraz zadanie, które ma wam pokazać, jakie są atrybuty wspólne różnych typów i jakie są między nimi zależności.

GRUPA I

Zadaniem waszej grupy będzie udzielenie odpowiedzi na pytanie:

Jak podzieliście typy urody ze względu na odcień?

Ile atrybutów głównych możecie wyodrębnić?

Droga prowadzi przez 4 fazy:

- informacje,
- ustalenia,
- sprawdzenie,
- analiza.

W każdej z faz będziecie podejmować określone działania, które zaprowadzą was do celu, tj. do prawidłowego wykonania ćwiczenia.

FAZA I – informacje

W celu odpowiedzi na powyższe pytania przyjrzyjcie się poniższej charakterystyce podstawowych typów i zwróćcie uwagę, jakie atrybuty są im przypisane.

Charakterystyka podstawowych typów uwzględniająca trzy atrybuty koloru wyglądała w sposób następujący:

WIOSNA	LATO	JESIEŃ	ZIMA
			
Wiosna to typ: • ciepły • jasny • czysty	Lato to typ: • chłodny • jasny • przygaszony	Jesień to typ: • ciepły • ciemny (mocny) • przygaszony	Zima to typ: • chłodny • ciemny (mocny) • czysty

FAZA II – ustalenia

Na podstawie przedstawionych informacji dotyczących cech poszczególnych typów urody pogrupujcie typy urody wg wspólnych atrybutów, pomoże wam to w znalezieniu odpowiedzi na zadane pytania.

Zapiszcie swoje ustalenia w tabeli:

ATRYBUT					
ODCIEŃ		WALOR		CHROMATYCZNOŚĆ	
CIEPŁE	ZIMNE	JASNE	CIEMNE	CZyste	ZGASZONE

Życzę powodzenia w wykonaniu zadania.

FAZA III – sprawdzenie

Jeśli jesteście zupełnie pewni, że potraficie udzielić prawidłowej odpowiedzi na zadane pytania, zaprezentujcie rozwiązanie waszych zadań na forum klasy.

Poproście nauczyciela o sprawdzenie toku rozumowania.

FAZA IV - analiza

Zastanówcie się:

1. Czy po raz drugi rozwiązałyście zadanie tak samo?
2. Czy wprowadziłyście jakieś zmiany?
3. Co przysporzyło wam największą trudność?
4. Kto udzielał dodatkowych wskazówek?

Załącznik nr 3

Zadanie domowe:

1. Dla wszystkich – uzupełnić odpowiedzi do wszystkich zadań oraz opanować treści z lekcji
2. Dla chętnych – przypisz nowym typom urody 2 pozostałe atrybuty. PAMIĘTAJ! Każdy typ ma 3 atrybuty, mienia się tylko ich kolejność.

Załącznik nr 4

KARTA SAMOOCENY PRACY W GRUPIE

Imię i nazwisko ucznia					
Kryterium					
I. Częstotliwość wypowiedzi					
II. Rzeczowość argumentów					
III. Inspirowanie innych do dyskusji					
IV. Przestrzeganie reguł dyskusji					
V. Poprawność merytoryczna wykonania zadania					
Ogólna liczba punktów					

Uwaga:

Punkty przydzielaj w skali od 1-5

Propozycja oceny za współpracę i efekty końcowe:

25 – 23 - bardzo dobry

19 – 22 - dobry

13 – 18 - dostateczny

9 – 12 - dopuszczający

0 – 8 - niedostateczny

Propozycja oceny za poprawność wykonania zadania – efekt końcowy:

Ocena	Opis wymagań
5 punktów	– zadanie wykonane pod względem merytorycznym bez żadnych zastrzeżeń – zadania w części praktycznej wykonane poprawnie
4 punkty	– zadanie wykonane poprawnie – konsultacje sprowadzały się w niedużym zakresie do ukierunkowania uczniów w kierunku poprawnego rozwiązania – po konsultacji zadania praktyczne wykonano poprawnie
3 punkty	– zadanie wykonane z drobnymi, mniej znaczącymi błędami np. nie wyszukano wszystkich treści do tematu – grupa wymagała dużego ukierunkowania podczas konsultacji w zakresie podstawowych zagadnień związanych z treścią zadania
2 punkty	– zadanie wykonane z licznymi błędami merytorycznymi – grupa wymagała dużego ukierunkowania podczas konsultacji w zakresie podstawowych zagadnień związanych z treścią zadania – pomimo pomocy nauczyciela zadania praktyczne wykonano błędnie

Załącznik nr 5**KARTA OCENY EFEKTÓW KOŃCOWYCH ZADANIA DLA NAUCZYCIELA****Propozycja oceny za poprawność wykonania zadania – efekt końcowy:**

Ocena	Opis wymagań
5 punktów	– zadanie wykonane pod względem merytorycznym bez żadnych zastrzeżeń – zadania w części praktycznej wykonane poprawnie
4 punkty	– zadanie wykonane poprawnie – konsultacje sprowadzały się w niedużym zakresie do ukierunkowania uczniów w kierunku poprawnego rozwiązania – po konsultacji zadania praktyczne wykonano poprawnie
3 punkty	– zadanie wykonane z drobnymi, mniej znaczącymi błędami np. nie wyszukano wszystkich treści do tematu – grupa wymagała dużego ukierunkowania podczas konsultacji w zakresie podstawowych zagadnień związanych z treścią zadania
2 punkty	– zadanie wykonane z licznymi błędami merytorycznymi – grupa wymagała dużego ukierunkowania podczas konsultacji w zakresie podstawowych zagadnień związanych z treścią zadania – pomimo pomocy nauczyciela zadania praktyczne wykonano błędnie

Kryterium oceny	Poprawność merytoryczna wykonanego zadania	Zakres udzielonych konsultacji	Wykonanie zadania praktycznego	Punktacja końcowa
Numer grupy				
GRUPA I				
GRUPA II				
GRUPA III				

W oczekiwaniu na zbliżające się Święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok pełni nadziei spoglądamy w przyszłość.

Składamy życzenia zdrowia, pogody ducha, spełnienia wszystkich marzeń, zawodowej satysfakcji i wielu sukcesów.

Serdeczne życzenia wielu radosnych doznań z okazji Świąt Bożego Narodzenia, wszystkiego co najlepsze w każdym dniu nadchodzącego Nowego Roku życzy

Dyrekcja i pracownicy CDN w Pile

Hanna Słodowicz – nauczyciel matematyki
 Małgorzata Malczewska – nauczyciel matematyki
 Anna Wolska – nauczyciel doradca matematyki
 Zespół Szkół nr 3 w Pile

Scenariusz matematycznego Turnieju klas I i II gimnazjum

WSTĘP

Turnieje matematyczne stały się tradycją Zespołu Szkół nr 3 im. Lotników Polskich w Pile. Są przeprowadzane na poziomie poszczególnych klas. Uczestniczą w nich całe zespoły klasowe, a zadania stawiane przed uczniami są nietypowe, zabawne i angażują wszystkich zainteresowanych.

Cele turnieju:

- rozwijanie matematycznych zainteresowań i uzdolnień uczniów,
- aktywizacja uczniów,
- wyrobienie umiejętności współpracy i rywalizacji.

ZASADY TURNIEJU

1. W turnieju bierze udział cały zespół klasowy.
2. Każda klasa wybiera trzyosobową reprezentację swoich tęgich umysłów (kapitan reprezentacji rozdziela pracę, oddaje rozwiązania zadań, komunikuje się z jury).
3. Reprezentacja siedzi przy stoliku przed klasą.
4. Rozwiązania zadań ocenia jury (nauczyciele matematyki).

POTRZEBNE REKWIZYTY:

- szary papier (pasy o wymiarach np. 25 cm x 120 cm podzielone pisakiem na pięć pól)
- grube pisaki,
- tablica, plastelina lub magnesy do przyczepiania papieru do tablicy,
- tablica z tabelą na prezentację punktów uzyskanych przez zespoły klasowe,
- choinkowe bombki (plastikowe) tyle, ile jest klas,

CZĘŚĆ I - „MYŚLĄ WSZYSCY”

Każda klasa otrzymuje do rozwiązania zestaw pięciu zadań (każde zadanie na osobnej kartce), który należy rozwiązać w ciągu 10 minut. Klasa otrzymuje pasek szarego papieru, podzielony na pięć pól. Przewodniczący rozdzieli zadania wśród koleżanek i kolegów z klasy. Rozwiązania należy wpisać na pasku w oznaczonych miejscach. Rozwiązania wpisują osoby z reprezentacji. Pracę należy wykonać w grupach i szeptem. Pasek z rozwiązaniami przyczepia na tablicy kapitan zespołu. Przyczepione paski jeden pod drugim pozwalają na szybkie sprawdzenie i ocenę rozwiązań, a także dają uczniom możliwość sprawdzenia wyników. Za hałaśliwą pracę jury może przyznać punkty karne (-1 do -3).

Za każde poprawne rozwiązanie klasa otrzymuje 2 punkty.

ZESTAW ZADAŃ NR I /KLASA I/

ZADANIE 1. Czy to jest możliwe?

Dwóch ojców i dwóch synów podzieliło między sobą 600 zł, przy czym każdy otrzymał po 200 zł. Czy jest to możliwe? Krótko uzasadnij.

ZADANIE 2. Bracia

Robert ma 15 lat, a jego dwaj bracia 6 lat i 5 lat. Ile lat będzie miał Robert, gdy jego obydwaj bracia będą mieli razem tyle, co on sam?

ZADANIE 3. Bratki

Kwadratowy klomb o wymiarach 3m x 3m obsadzono kwiatami tak, że wewnątrz wypełniają żółte bratki i czerwone pelargonie, a brzeg zdobią niebieskie bratki posadzone co 15 cm. Ile krzaczków niebieskich bratków posadzono na tym klombie?

ZADANIE 4. Klasa.

Klasa szła parami. Jeden z uczniów spojrzał przed siebie i naliczył 9 par, potem obejrzał się za siebie i naliczył 5 par. Ilu uczniów szło w tej kolumnie?

ZADANIE 5. Jak się rozliczyli ?

Kupujący nabył przedmioty wartości 37 zł. Kupujący miał tylko pięciozłotówki, a kasjer tylko dwuzłotówki. Jak się rozliczył kupujący ?

CZĘŚĆ II – „ TEGIE UMYŚLY DO ROBOTY”

Zestaw zadań nr II dla reprezentacji , zadania rozwiązują tylko przedstawiciele wybrani z klasy, czyli klasowe „tęgie umysły” . Uczniowie otrzymują zestaw trzech zadań, każde na osobnej kartce. Zadania mogą rozwiązywać razem lub osobno, rozdzielając pracę między siebie. Za każde poprawne rozwiązanie klasa otrzymuje 3 punkty. Rozwiązania zadań należy nanieść na kartce, pod treścią zadania, kartki te oddajemy jury. Po sprawdzeniu należy uzupełnić tabelę wyników
Czas pracy 10 minut.

ZESTAW ZADAŃ NR II /KLASA I/**ZADANIE 1. Złamane drzewo.**

Drzewo o wysokości 14,5 m wicher złamał tak, że jego wierzchołek zawisł na wysokości 4,3 m nad ziemią. Na jakiej wysokości od ziemi złamane zostało drzewo?

ZADANIE 2 Ile jest dzieci?

W pewnej rodzinie jest pięciu braci. Każdy z nich ma siostrę. Ile wszystkich dzieci jest w tej rodzinie?

ZADANIE 3. Ile kosztuje?

1 kg jabłek, 1 kg śliwek i 1 kg pomidorów kosztuje razem 40 zł; 2 kg jabłek, 1 kg śliwek, 1 kg pomidorów kosztuje 48 zł; 1 kg jabłek, 2 kg śliwek i 1 kg pomidorów kosztuje 52 zł. Ile kosztuje 1 kg jabłek, 1 kg śliwek, 1 kg pomidorów?

W tym czasie dla klasy proponujemy zadanie dodatkowe. Rzucamy kolejno w stronę każdej klasy choinkową bombkę. Za złapanie bombki klasa otrzymuje jeden punkt premii. Uczeń, który złapie bombkę trzyma ją i może zdobyć dla klasy kolejne 2 punkty. Uczeń podaje „w ciemno” numer pytania. Klasy prosimy o wyjątkową ciszę, a prowadzący czyta pytanie, na które uczeń (z bombką) odpowiada głośno.

ZESTAW PYTAŃ /klasa I/

1. Na stole paliły się trzy znicze. Jeden zgasł. Ile zniczy zostało?
2. Rybak złowił leszcza długości 50 cm. Długość ogona była połową długości głowy. Ile waży 1 kg ryby?
3. Jeżeli pięciu mężczyzn może wykopać pięć dziur w ciągu dnia, ile czasu potrzeba jednemu mężczyźnie na wykopanie pół dziury?
4. Największą moc magiczną w starożytności przypisywano liczbie siedem. Wiele faktów wiąże się z siódmką np. siedem cudów świata, siedem dni tygodnia itd. Za siedmioma górami, za siedmioma lasami... Gdzie jest ten kraj?
5. Na jeziorze pływało pięć kaczek. Myśliwy strzelił i zabił dwie kaczki. Ile kaczek zostało?
6. Średnia prędkość jednego żołnierza wynosi 12 km / godz. Z jaką prędkością średnią idzie oddział 20 żołnierzy?
7. Jesteś motorniczym tramwaju. Na pierwszym przystanku wsiadły trzy kobiety i pięciu mężczyzn, na drugim wsiadły jeszcze cztery kobiety. Ile lat ma motorniczy?

Odpowiedzi na pytania

1. Trzy
2. 1 kilogram
3. Nie ma pół dziury
4. W bajce
5. Dwie reszta odfrunęła
6. 12 km/godz.
7. Tyle, co ty

CZĘŚĆ III – „ PYTANIA DLA MISTRZA”

Wśród klasowych „tęgich umysłów” należy wybrać mistrza rachunków, który będzie rozwiązywał III zestaw zadań. Uczeń sam zostaje przy stoliku przed klasą i rozwiązuje tyle zadań , ile zdąży rozwiązać przez 5-10 min (ponieważ jest to końcowa część turnieju, czas można zmienić w zależności od sytuacji). Zespół klasowy zmobilizować do ciszy lub przygotować jakąś atrakcję np. prezentację czy animację, cichy podkład muzyczny.

ZESTAW ZADAŃ DLA MISTRZA RACHUNKÓW

1. Połowa z połowy złotówki wynosi
2. Jeśli przyjmiemy, że rok szkolny trwa dziewięć miesięcy, to nauka w gimnazjum trwa
3. Znaczek na kartę pocztową kosztuje 50 gr. Ile zapłacimy za pół znaczka?.....
4. Jaką długość ma bok kwadratu, jeśli obwód wynosi 16 m?
5. Gdy do liczby 15 dodasz liczbę do niej przeciwną, otrzymasz
6. Zamień dwie godziny lekcyjne na minuty.....
7. 25% z 50% liczby 200 to.....
8. Masz 15 lat. Ile lat temu osiągnąłeś $\frac{1}{5}$ obecnego wieku?.....
9. Jeśli dodasz miary wszystkich kątów trójkąta otrzymasz
10. 10. Jaki jest obwód kwadratu, jeżeli jego pole wynosi 81 cm^2 ?
11. Połowa z tuzina to
12. Ile to jest połowa z ćwiartki z 24 ?.....
13. Ile sekund ma pół godziny?.....
14. Jeśli jeden bok trójkąta równobocznego ma 5 cm , to jego obwód wynosi
15. Jaki promień ma koło o średnicy 10m?

ZAKONCZENIE

1. Podliczenie punktów i skomentowanie wyników
 2. Nagrody (słodczyce jednakowe dla wszystkich klas) za, można przygotować dyplomy
 3. Zwrócić uwagę uczniom, że z matematyką mamy wszędzie do czynienia.
- Uczniowie dobrze się bawią przy takich zadaniach, chętnie wracają do nich i długo je zapamiętują. Oczywiście, co pewien czas, modyfikujemy zadania, ale scenariusz pozostaje bardzo zbliżony do powyższej propozycji.

ZESTAW PYTAŃ /klasa II i III/

1. Jaka jest największa liczba zapisana za pomocą trzech cyfr?
2. Jeden robotnik może wykopać studnię głębokości 2 m o średnicy otworu 1 m w ciągu czterech godzin. W ciągu ilu godzin studnię tę wykopie 8 robotników?
3. Urodził się na wyspie Samos, nauczał w tzw „Wielkiej Grecji, w mieście Krotonie w Italii i zginął wg jednej z legend w nocnej walce z powstańcami. O kim mowa?
4. Rzęsa zarasta powierzchnię całego stawu w ciągu 30 dni. W ciągu ilu dni rzęsa pokryje połowę powierzchni stawu, jeżeli w ciągu każdego dnia rzęsa podwaja pokrywany przez siebie powierzchnię?
5. Pół tuzina tuzinów. Ile to jest?
6. Na jeziorze pływało pięć kaczek. Myśliwy strzelił i zabił dwie kaczki. Ile kaczek zostało?
7. Oto trzy pigułki- mówi lekarz do chorego- niech pan od zaraz przyjmuje po jednej pigułce co pół godziny. Na jak długo wystarczy choremu tych pigułek?

ZESTAW ZADAŃ I /KLASA II/

ZADANIE 1 . Trzy orkiestry.

Trzy zespoły orkiestrowe stanęły do konkursu. We wszystkich trzech zespołach razem jest 36 muzyków, przy czym w drugim zespole jest o 4 więcej, a w trzecim o 4 mniej niż w pierwszym zespole. Ilu muzyków jest w każdym zespole?

ZADANIE 2.Wycieczka.

Przed wyruszeniem na wycieczkę nauczyciel zebrał uczniów i chciał ich ustawić parami, ale jeden uczeń został bez pary. To samo było, gdy chciał ich ustawić trójkami albo czwórkami; zawsze pozostawał jeden uczeń. Dopiero gdy ustawił uczniów piątkami, żaden z uczniów nie pozostał poza piątką. Ilu było uczniów?

ZADANIE 3. Króliki, pchły...

Każdy owad ma sześć odnóży. Pchełka jest owadem. Sześciu kupców jedzie konno na targ. Każdy wiezie sześć królików. Każde zwierzę ma sześć pchełek. O ilu istotach żywych jest mowa w tym tekście?

ZADANIE 4. Ile trzeba zapłacić?

Metalowy pręt ma długość 1 m. Rozcięcie go na połowy kosztuje 2,50 zł. Ile trzeba zapłacić za pocięcie twego pręta na 10 równych kawałków?

ZADANIE 5 Problem krawca.

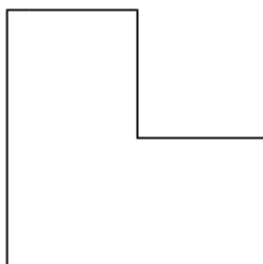
Krawiec ma sztukę podszewki długości 30 m. Co dzień krawiec odcina od tej sztuki po 5 m. W którym dniu z kolei odetnie on ostatni raz?

ZESTAW ZADAŃ NR II /KLASA II/**ZADANIE 1. Jak podzielić bułki?**

W koszu jest 10 bułek. Należy je podzielić między 10 osób tak, by każda osoba otrzymała jedną bułkę i by jedna bułka została w koszu.

ZADANIE 2. Podziel tort.

Z kwadratowego kawałka tortu odcięto najpierw czwartą część, jak pokazano na rysunku. Jak pozostałą część podzielić na cztery równe części.

ZESTAW ZADAŃ NR I /KLASA III/**ZADANIE 1. Cyfry rzymskie znamy wszyscy.**

Do dziś widzimy je na tarczach zegarów. Ile to jest MCMLXXIV?

ZADANIE 2. Powitanie.

Jeżeli spotka się razem 7 osób i wszyscy uściskną sobie ręce (tylko raz z każdą osobą), to ile będzie uścisków rąk?

ZADANIE 3. Spotkanie w bibliotece.

Czterech uczniów A, B, C, D przychodziło do biblioteki. A- przychodził codziennie, B- co drugi dzień, C- co trzeci dzień, D- co czwarty dzień. Jak często wszyscy czterej spotykali się w tej bibliotece?

ZADANIE 4. Ilu pasażerów?

Na początkowym przystanku wsiadło do autobusu kilku pasażerów. Na następnym wysiadło trzech i wsiadło jedenastu. Jazdę kontynuowało 36 pasażerów. Ilu pasażerów wsiadło na początkowym przystanku?

ZADANIE 5. Ile to jest?

Ile to jest połowa ćwiartki z 24?

ZESTAW ZADAŃ NR II /KLASA III/**ZADANIE 1.**

Pień długości 12 m rozpiłowano na dwie części w taki sposób, że jedna z nich ma dwa razy więcej centymetrów niż druga decymetrów. Jaka jest długość każdej części?

ZADANIE 2.

Jeżeli do ułamka dodamy trzecią część tego ułamka, to otrzymamy całość. Co to za ułamek?

ZADANIE 3.

W ZOO znajduje się klatka z lwami i kurczakami. Razem jest 20 oczu i 30 stóp. Ile lwów i ile kurczaków znajduje się w tej klatce?

Z warsztatu nauczyciela bibliotekarza

Iwona Wolejko

Biblioteka Pedagogiczna CDN Piła

„W świecie fotografii” - konspekt lekcji dla klasy VI szkoły podstawowej – 60 min

Cele ogólne:

- zapoznanie uczniów z historią fotografii i rozwoju techniki fotograficznej.

Cele szczegółowe:

Po zajęciach uczeń zdobywa wiedzę na temat:

- historii fotografii i rozwoju techniki fotograficznej.

Uczeń po zajęciach potrafi:

- podać znaczenie terminów: fotografia, camera obscura, heliografia,
- opisać swoimi słowami dwie techniki fotograficzne: dagerotypię i talbotypię.

Uczeń po zajęciach powinien:

- zrozumieć zależności pomiędzy osiągnięciami nauki i techniki, a rozwojem fotografii,
- doskonalić umiejętności wyszukiwania potrzebnych informacji w książkach,
- nauczyć się współpracy w zespole.

Metoda:

- słowna – pogadanka,
- praktyczna- praca w grupach,
- pokazowa – książki, różnego rodzaju aparaty fotograficzne.

Środki dydaktyczne:

- Laptop,
- rzutnik multimedialny,
- aparaty fotograficzne,
- wydawnictwa encyklopedyczne i popularnonaukowe.

Przebieg lekcji:

I. Wprowadzenie:

1. Powitanie uczniów.
2. Podanie tematu lekcji.
3. Wystawka aparatów fotograficznych z lat pięćdziesiątych, osiemdziesiątych XX wieku oraz najnowszych aparatów cyfrowych.

II. Główna część zajęć:

1. Krótka rozmowa nauczyciela z uczniami na temat mediów.
Uczniowie spośród mediów wymieniają fotografię.
2. Wyświetlenie prezentacji w programie PowerPoint na temat historii powstania fotografii i rozwoju techniki fotograficznej.

3. Uczniowie oglądają różne typy starych aparatów fotograficznych, jak i tych najnowszych przeznaczonych dla amatorów i zawodowych fotografów.
Nauczyciel zwraca uwagę na różnice w budowie poszczególnych eksponatów.

III. Część końcowa:

1. Uczniowie w zespołach wykonują polecane zadania, korzystając z przygotowanych wcześniej wydawnictw.
2. Wybrany uczeń odczytuje głośno odpowiedzi. Nauczyciel wysłuchuje odpowiedzi, jeżeli trzeba poprawia i uzupełnia materiał.
3. Ewaluacja lekcji: określ swój stopień zadowolenia z zajęć i ocenia na skali swoje zaangażowanie podczas lekcji.

Zał. nr 1

Grupa I

1. Co to jest camera obscura?
2. Na czym polega jej działanie?

Grupa II

1. Kogo uważa się za autora pierwszej fotografii?
2. Dlaczego nazwał swoje zdjęcia heliografami?

Grupa III

1. W którym roku ogłoszono wynalazek Daguerre'a?
2. Dlaczego dagerotypy były kosztowne?

Grupa IV

1. Kto wynalazł nową technikę zwaną kalotypią?
2. Jakich materiałów używał do otrzymywania negatywów?

Grupa V

1. Kim był George Eastman?
2. Dlaczego o firmie KODAK mówimy, że zapoczątkowała rozwój fotografii amatorskiej?

Grupa VI

1. W jaki sposób odbywa się utrwalanie obrazu w aparacie cyfrowym?
2. Wymień zalety fotografii cyfrowej.

Zał. 2

Prezentacja Microsoft PowerPoint

Zał. 3

Karta ewaluacyjna

Czy chętnie wykonywałeś [aś] zadania?	
TAK	☐
NIE	☐
Czy lubisz prace w grupach?	
TAK	☐
NIE	☐
CZASAMI	☐
Na skali oceń swoje zaangażowanie w lekcji:	

Literatura:

1. Iliński Mikołaj, Kreyser Ryszard: Podstawy fotografii. Warszawa: Wydaw. Naukowo-Techniczne, 1981
2. Iliński Mikołaj, Raczynski Jan: Fotografia w życiu codziennym. Warszawa: Wydaw. Artyst. i Filmowe, 1978
3. Płazewski Ignacy: Spojrzenie w przeszłość polskiej fotografii. Warszawa: Państw. Inst. Wydawniczy, 1982
4. Scenariusze zajęć z edukacji czytelniczej i medialnej. Pod red. Wacława Strykowskiego. Poznań: Wydaw. Naukowe UAM, 2002
5. Szczepaniak Roman: aparat fotograficzny wczoraj, dziś i jutro. Warszawa: Wydaw. Szk. i Pedagogiczne, 1993
6. Wszystko o fotografii. Warszawa: Wydaw. Arkady, 1984
7. Żdźarski Wacław: Zaczęło się od Daguerre'a. Warszawa: Wydaw. Artyst. i Filmowe, 1977

Netografia:

1. <http://www.swiatobrazu.pl/jak-sie-rozwijala-fotografia-krotka-historia-powstania-nowej-sztuki-18886.html>
2. <http://fotograficzno.pl/pionierzy-fotografii/>
3. <http://fotoblogia.pl/2010/12/21/od-tych-zdjec-zaczela-sie-historia-fotografii-galeria>
4. <http://www.mhf.krakow.pl/?action=aboutmuseum¶m=crops&submenu=hardPhoto>
5. http://www.google.pl/search?q=aparat+dagerotypowy&hl=pl&client=firefox-a&hs=Iku&rls=org.mozilla:pl:official&prmd=imvns&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=pRSET4mhJu6M4gTVtNm5Bw&ved=0CEcQsAQ&biw=1280&bih=833#q=aparat+dagerotypowy&hl=pl&client=firefox-a&sa=X&rls=org.mozilla:pl:official&tbm=isch&prmd=imvns&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.r_qf.,cf.osb&fp=17183b43e7d70a63&biw=1280&bih=758
6. http://www.google.pl/search?q=j%C3%B3zef+sebald+foto&hl=pl&client=firefox-a&hs=b8Z&rls=org.mozilla:pl:official&prmd=imvnso&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=hRWET52YMa314QS2ifXdBw&ved=0CCQsAQ&biw=1280&bih=833#q=j%C3%B3zef+sebald+foto&hl=pl&client=firefox-a&sa=X&rls=org.mozilla:pl:official&tbm=isch&prmd=imvnso&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.r_qf.,cf.osb&fp=17183b43e7d70a63&biw=1280&bih=758
7. <http://www.lionheartautographs.com/autograph/13608-LAND,-EDWIN-Signed-photo-of-the-inventor-of-Polaroid-photography>

Z warsztatu nauczyciela bibliotekarza

Wiesława Bury

**Nauczyciel-doradca z języka polskiego
Szkoła Podstawowa nr 1 w Pile**

Wielki Finał Ogólnopolskiego Konkursu Ojczyzny Polszczyzny

Od 2006 roku stolica Dolnego Śląska Wrocław jest organizatorem konkursu Ojczyzny Polszczyzny, a patronat pełni profesor Jan Miodek.

Od 2007 roku konkurs na stałe zagościł w Grodzie Staszica i odbyło się już 5 edycji konkursu. Co roku pod patronatem Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile odbywają się eliminacje szkolne i rejonowe. Koordynatorem z ramienia ww. instytucji jest pani Wiesława Bury – doradca metodyczny języka polskiego dla szkół podstawowych i gimnazjów miasta Piły.

Idea Konkursu jest nie tylko wyłonienie utalentowanych uczniów, którzy znakomicie piszą i interesująco opowiadają, ale również wspieranie ich rozwoju. Dlatego też organizowane są wykłady i warsztaty, których celem jest zwrócenie uwagi na umiejętne i świadome posługiwanie się językiem polskim. Warsztaty, a także tematy wypowiedzi mają również na celu pobudzenie wyobraźni i twórczego stosunku do słowa - aby uczniowie mogli dostrzec, ile tkwi w nim piękna i możliwości.

W ramach konkursu organizowane są wycieczki edukacyjne promujące Wrocław i jego zabytki. Dotychczas jego uczestnicy obejrzeli m.in. Panoramę Racławicką, zwiedzili Ostrów Tumski, byli w „Ossolineum”.

Etapu konkursu

Konkurs ma kilka etapów. W pierwszym, szkolnym etapie, uczniowie piszą test, a następnie wygłaszają przed publicznością opowiadania na wylosowany temat. W etapie rejonowym uczestniczą zwycięzcy szkolnych eliminacji. Tę część konkursu określono mianem Małego Finału. Jego scenariusz jest podobny: uczniowie wykonują pisemne zadania zamknięte i otwarte, po czym wygłaszają przed publicznością swoje opowiadanie. Zwycięzcy Małego Finału zostają następnie zaproszeni do trzeciego etapu – Ogólnopolskiego Finału, który odbywa się we Wrocławiu, w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich. Głównym jurorem finałowej części jest prof. Jan Miodek, który na uroczystej gali wygłasza wykład i wręcza uczestnikom i ich opiekunom nagrody.

Organizatorzy starają się, aby tematy wypracowań i opowiadań miały związek z ważnymi wydarzeniami w kulturze albo były inspirowane wybitnymi i wartościowymi tekstami kultury. W roku szkolnym 2010/2011 roku tematem przewodnim był Fryderyk Chopin i jego muzyka. Przygotowane przez komisję konkursu testy i pytania są konsultowane i oceniane przez grono specjalistów, z prof. Janem Miodkiem na czele.

W minionych latach organizowano konkurs dla uczniów szkół podstawowych. Od 2011 roku eliminacje obejmują młodzież gimnazjalną, a od przyszłego – również licealną.

Pilscy uczniowie biorą udział w zmaganiach konkursowych od roku szkolnego 2007/2008. Finalistami konkursu w poprzednich latach byli uczniowie:

1. 2007/2008 – Izabella Janik – Szkoła Podstawowa 1 im. Stanisława Staszica w Pile, opiekun – Wiesława Bury,
2. 2008/2009 – Jakub Felczyński – Szkoła Podstawowa 7 im. Adama Mickiewicza w Pile, opiekun – Stanisława Grelowska,
3. 2009/2010 - Zuzanna Nowak – Zespół Szkół nr 2 im. Królowej Jadwigi w Pile, opiekun – Klaudia Dziergas,
4. 2010/2011 - Karolina Grela – Szkoła Podstawowa nr 4 im. Mikołaja Kopernika w Pile, opiekun Małgorzata Zyber.

W bieżącym roku po raz pierwszy odbyły się dwa Wielkie Finały:

1. w marcu – dla gimnazjów i Piłę reprezentował – Jakub Felczyński z ZS nr 2 im. Królowej Jadwigi w Pile. Finalistę do konkursu przygotowała pani Ewa Urbańska – Ptak – nauczycielka języka polskiego,
2. w maju dla szkół podstawowych i Piłę reprezentowała Oliwia Załachowska ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Stanisława Staszica. Uczennicę przygotowała p. Sylwia Dzikowska – nauczycielka języka polskiego.

Wiesława Leszko
nauczyciel-bibliotekarz
Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile

Spotkanie autorskie z Wiesławą Pycrz

Każdego roku Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Pile, w okresie „Tygodnia Bibliotek” (wypada w miesiącu maju), przygotowuje szeroką ofertę ciekawych form i działań skierowanych do nauczycieli, uczniów i sympatyków. W tym roku Tydzień Bibliotek rozpoczęto spotkaniem autorskim z Wiesławą Pycrz, autorką wierszy dla dzieci. Autorka pisze piękne utwory o zdrowiu i przyrodzie. Jej teksty są szczególne, bowiem uczą i wychowują. Inspiracją do pisania jest zamiłowanie do przyrody i praca zawodowa, praca z dziećmi.

Do tej pory wydała dwa zbiory wierszy, w przygotowaniu jest trzeci. Niezwykłych starań dokłada, aby jej książki były odpowiednio wydane, spełniały kanon książek dla dzieci (sama jest wydawcą). Wiersze są krótkie, zachowują rym i rytm, co zachęca dziecko do czytania. Bogato ilustrowane naturalnymi barwami, wywołują pozytywne emocje. Odpowiednio dobrane słownictwo, które opisuje świat rzeczywisty, dostosowane jest do możliwości odbiorczych dziecka. Takie wiersze rozwijają i rozbudzają zamiłowania czytelnicze.

Pisanie wierszy edukacyjnych jest bardzo trudne i odpowiedzialne, mówi autorka. Dzieci są najlepszym recenzentem, wykrywają każdy błąd, zauważają każda nieścisłość.

W. Pycrz podczas spotkania o swojej twórczości opowiadała z prawdziwą fascynacją i pasją. Jest ona prawdziwym nauczycielem bibliotekarzem z pasją, który potrafi połączyć pracę zawodową z twórczością literacką. Zachęcam placówki oświatowe do organizowania spotkań z autorką. Jej wiersze niech wzbogacają zajęcia dydaktyczne i wychowawcze w przedszkolach i szkołach. Więcej o jej twórczości i osiągnięciach w pracy zawodowej znajdziecie Państwo w przygotowanym portfolio.

Spotkanie z W. Pycrz było drugim spotkaniem z cyklu „Nauczyciel z pasją”, jakie zorganizowała Biblioteka Pedagogiczna.

Wiesława Pycrz

Nauczyciel bibliotekarz z długoletnim stażem i doświadczeniem pedagogicznym. Jest absolwentką Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy. Zdobyła wykształcenie w zakresie pracy kulturalno-oświatowej. Pracuje w Zespole Szkół w Starej Łubiance w gminie Szydłowo, powiat pilski. Mieszka w Dolaszewie. Oprócz pracy bibliotekarskiej zajmuje się promocją zdrowia dzieci i młodzieży. Potrafi doskonale łączyć te dwie dziedziny w pracy z uczniami, odnosząc znaczące sukcesy. Jest autorką ciekawych projektów zdrowotnych i edukacyjnych. Dzięki jej staraniom Zespół Szkół w Starej Łubiance zdobył III miejsce w Ogólnopolskim Konkursie „Szkoła Zdrowego Uśmiechu”. Szkoła była również laureatem IV i V edycji Programu Grantowego Danone „Masz pomysł?. Podziel się posiłkiem. Otrzymane nagrody przeznaczone zostały na organizację dożywiania, wyposażenie stołówki oraz zakup pomocy dydaktycznych. Jest pomysłodawczynią i współorganizatorką cyklicznej imprezy pt. „Tradycje i obrzędowość wsi polskiej”. Organizuje zajęcia kulinarne dla uczniów, rodziców i nauczycieli. Przykładem są warsztaty dla uczniów pt. „Tradycje wiejskich przysmaków”- pokaz kiszenia kapusty, wypieku chleba na zakwasie oraz wyrobu masła i twarogu. Obecnie prowadzi kółko kulinarne „Podróże ze smakiem”. Należy dodać, iż w/w projekty i programy były trzykrotnie prezentowane na Targach Edukacyjnych Libra w Pile.

Wiesława Pycrz zajmuje się również rękodziełem. Wykonuje kwiaty z bibuły oraz wycinanki. Na pokaz swego rękodzieła jest zapraszana do Muzeum Kultury Ludowej w Osieku. Powyższe inicjatywy są jedną z form realizacji tematyki związanej z edukacją regionalną i dziedzictwem kulturowym w regionie. Wielu imprezom organizowanym przez panią Pycrz towarzyszą wystawy różnych wydawnictw, będące okazją do prezentacji zasobów biblioteki w zakresie określonej tematyki. Realizacja niektórych projektów poparta jest współpracą nauczycieli oraz instytucji i organizacji ze środowiska lokalnego. Są to: Klub Seniora Wrzos, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szydłowie, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Pile, Referat Oświaty i Kultury Urzędu Gminy w Szydłowie oraz firmy i zakłady usługowe, które materialnie i finansowo wspierają powyższe działania.

Pani Wiesława Pycrz pisze wiersze edukacyjne o zdrowiu i przyrodzie dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym.

Inspiracje do ich pisania autorka czerpie właśnie z pracy z dziećmi oraz zamiłowań i zainteresowań przyrodniczych.

Nakładem Wydawnictwa Media Zet Zuzanna Przeworska w 2010 ukazała się książka pt „Recepta na zdrowie”. W 2011r. ukazała się następna książka pt. „Wiersze, które uczą przyrody”. Autorka wydała je we własnym wydawnictwie Pliszka.

W przygotowaniu jest kolejna książka dla dzieci pt. „O misiach i niedźwiadkach”. Ilustracje do książek wykonały Wiktoria Przydatek - uczennica Zespołu Szkół w Starej Łubiance oraz Agata Żychlińska - absolwentka tejże szkoły, obecnie studentka I roku Wydziału Malarstwa ASP w Gdańsku. Zilustrowanie książek przez uczennice jest przykładem promowania twórczości młodych talentów.

Wiesława Pycz za podejmowanie wielu cennych inicjatyw na rzecz środowiska lokalnego oraz jego promocję w 2009 r. otrzymała nagrodę Starosty Pilskiego. Jest laureatką ogólnopolskiego konkursu literackiego dla nauczycieli „Opowieści znad rzeki”, a także powiatowego konkursu na fraszkę o zdrowiu.

Uważa, że zdrowy styl życia, aktywność ruchowa i obcowanie z przyrodą, to recepta na dobre samopoczucie i zdrowie.

Śniadanie Jasia

Dzisiaj Jasio jest szczęśliwy
I bardzo wesoły,
Bo udaje się do swojej
Ulubionej szkoły.

Zanim jednak ruszy w drogę,
Póki to nastanie,
Musi przecież oczywiście
Zjeść pierwsze śniadanie.

Marzy mu się rurka z kremem
I ciasteczko w środku z dżemem,
Chciałby najeść się do woli
Oraz popić coca-coli.

Nagle mama się pojawia
I na stół śniadanie stawia,
Jeszcze ciągle coś przynosi,
Zjedz to! Miło Jasia prosi.

Jaś na to przeciera oczy,
Zdziwił się tym, co zobaczył.
Był tam serek i bułeczka
I mleka pełna szklaneczka,
Jajko i pomidor cały,
No i jogurt doskonały.

W pierwszej chwili się poskarżył,
Bo nie o tym przecież marzył,
Lecz gdy zaczął jeść śniadanie,
Nagle zmienił swoje zdanie.

Wszystko było bardzo smaczne,
Niemal doskonałe.
Zjadł więc Jaś z wielką ochotą
Swe śniadanie całe.

Mamie pięknie podziękował,
A nawet się wzruszył
I wesoły, najedzony
Do szkoły wyruszył.

Przyjaciółka ogrodnika

Gdzie kwiaty i zioła,
Ogrody i łąka
Na spacer wychodzi
Malutka biedronka.

Ubrana jest pięknie
W swój modny kubraczek,
w kolorze czerwonym
Tak jak polny maczek.

Krawiec ten kubraczek
Jeszcze przyozdobił
I siedem kropeczek
Czarnych jej dorobił.

Gdy powoli na roślinach
Swoje nóżki stawia
Jej obecność zawsze
Przyjemność nam sprawia.

Ona ogrodnikom,
Niezwykle pomaga
Malutkie szkodniki
I mszyce pozjada.

Tak więc aby żyć
Z przyrodą w zgodzie
Trzeba mieć koniecznie
Biedronki w ogrodzie.

Wanda Strzelec
Nauczyciel konsultant
CDN w Pile – Pracownia Informacji i Wydawnictw

Letnia Akademia dla Nauczyciela ' 2012

Pod koniec wakacji przez dziesięć dni odbywały się różnorodne formy doskonalenia zawodowego kierowane do nauczycieli wszystkich etapów kształcenia, podczas których uczestnicy rozwijali swoje umiejętności i pasje. Dużym powodzeniem cieszyły się warsztaty w „Kuźniku”, których celem było poznanie fauny i flory rezerwatu. Zainteresowanie ze strony nauczycieli wzbudziły wszystkie proponowane warsztaty plastyczne. Nauczyciele mieli również możliwość skorzystania z zajęć:

- podnoszących umiejętności komputerowe,
- dotyczących realizacji projektów edukacyjnych
- wykorzystania doświadczeń na lekcjach przyrody.

Nowością był udział w projekcji wybranych filmów. W zajęciach w ramach „Letniej Akademii dla Nauczyciela” uczestniczyło około stu czterdziestu nauczycieli.

Do spotkania w następnym roku.

Anna Wolska
Nauczyciel doradca matematyki
Zespół Szkół nr 3 w Pile

Sprawozdanie z IV Miejskiego Konkursu Matematycznego dla uczniów klas II gimnazjum

20 marca 2012 roku w Zespole Szkół nr 3 im. Lotników Polskich w Pile odbył się **IV Miejski Konkurs Matematyczny dla uczniów klas II gimnazjum**.

Konkurs odbywał się pod patronatem Prezydenta Miasta Piły. W konkursie wzięło udział 27 uczniów ze wszystkich gimnazjum Piły. Czterech uczniów rozwiązało zadania bezbłędnie uzyskując maksymalną liczbę punktów (27 pkt.) są to:

I miejsce /27 pkt./

1. Daniel Badziński - Zespół Szkół nr 2 - nauczyciel Joanna Gembara
2. Aleksander Lasecki - Gimnazjum Społecznego Towarzystwa Oświatowego -nauczyciel Dariusz Włoszczyński
3. Aleksandra Szmiłyk - Zespół Szkół nr 3 - nauczyciel Hanna Słodowicz
4. Jakub Świerczyński - Zespół Szkół nr 3 - nauczyciel Hanna Słodowicz

II miejsce /22 pkt./

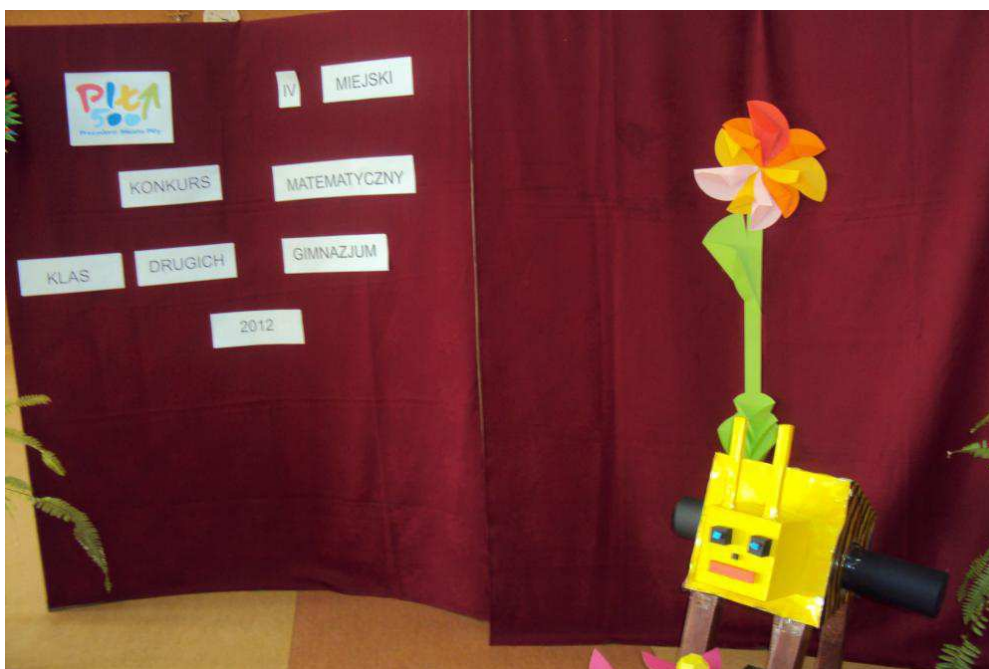
1. Agata Rakowiecka - Gimnazjum Towarzystwa Salezjańskiego – nauczyciel Lucyna Maciuba
2. Weronika Majewska - Gimnazjum 4 – nauczyciele: Diana Gierczyk i Anna Domańska

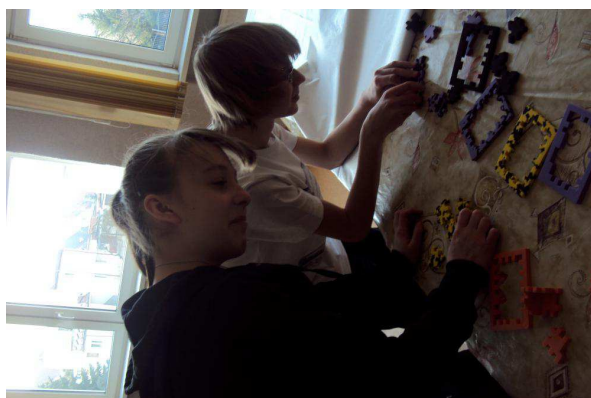
III miejsce /21 pkt./

1. Dominika Gurda - Zespół Szkół nr 1 – nauczyciel Joanna Bednarz
2. Kamil Grela - Zespół Szkół nr 2 – nauczyciel Joanna Gembara

Wszystkim laureatom gratulujemy.

Organizatorami konkursu są nauczyciele matematyki Zespołu Szkół nr 3.

Z pedagogicznej półki ...

Urszula Lamczak – CDN Pila
nauczyciel-bibliotekarz
CDN PBP w Pile

„Belfer na huśtawce - o autorytecie nauczyciela” – Lucyna Bojarska.

Lucyna Bojarska, to autorka wcześniejszych książek w tym bestsellera pt. *Od walenia po łapach do zmarszczenia brwi, czyli o środkach dyscyplinujących w szkole* oraz *Samorząd uczniowski nie bibelot, ściągawka dyrektora gimnazjum*.

To pierwsza rzeczniczka praw ucznia w Kuratorium Oświaty w Warszawie. Pedagog, wiele lat pracowała w Szkolnych Ośrodkach Socjoterapii, współpracowała z Ministerstwem Edukacji Narodowej, Biurem Rzecznika Praw dziecka, Uniwersytetem Warszawskim, Fundacją Wyzwania – pomagając rozwiązywać problemy systemowe edukacji w zakresie praw człowieka i ucznia, ale także służąc wsparciem i pomocą każdemu uczniowi, którego prawa były w jakikolwiek sposób naruszone.

Jest szkoleniowcem praktykiem i jak sama mówi, „**nie lubi być proszona na szkolenia do szkół by szlifować dobrą już formę dyscypliny szkolnej, lecz tam, gdzie zdarzają się prawdziwe wychowawcze dramaty, gdzie nauczycielom wali się świat na głowę. Pojedzie prawie za darmo, bo jest specjalistą od katastrof, a nie od poprawiania dobrego**”.

Nauczyciele bowiem chcą rozmawiać przede wszystkim o chamskich odzywkach uczniów do nich, o ignorowaniu poleceń nauczyciela, „ściemnianiu nauczycielowi”, „wkręcaniu nauczycieli” itp.

Najczęściej bowiem w szkołach okazuje się, że nauczycielom najbardziej zależy na zajęciu się tymi problemami, które pośrednio lub wprost wiążą się z...ich własnym autorytetem.

Co to jest więc ten autorytet?

Autorytet oznacza przewagę czyjąś nad pojedynczymi osobami lub grupami społecznymi (dzięki większej wiedzy, sile, lepszym cechom charakteru, władzy) wyrażającą się uznaniem i podporządkowaniem się. Józef Pieter.

Autorytet nauczyciela, to zespół wielu różnorodnych właściwości nauczyciela, dzięki którym uczeń bez wyraźnych nakazów i bez strachu przed karą ulega wychowawczemu wpływowi nauczyciela, a w szczególności chętnie uczy się stosować do jego wymagań. Jean Piaget.

Czynniki mające wpływ na autorytet nauczyciela wg Lucyny Bojarskiej to:

1. Czynniki **zależne** od nauczyciela:
 - cechy osobowościowe,
 - wiedza nauczyciela,
 - metodyka – jak jest wiedza przekazywana,
 - przedmiot nauczany przez nauczyciela,
 - atmosfera w gronie pedagogicznym,
 - pozycja szkoły w środowisku lokalnym.
2. Czynniki **niezależne** od nauczyciela:
 - uznanie władz zwierzchnich,
 - uwarunkowania społeczno-polityczne.

Nauczyciele swój osobisty i zawodowy autorytet mogą traktować jak jedno z podstawowych narzędzi pracy.

Książka pt. „*Belfer na huśtawce*”, to kolejna tej autorki opowieść o szkole. Tym razem będzie o kreowaniu swojego wizerunku przez nauczyciela (naturalnego bądź sztucznego), o mozolnym budowaniu swojego autorytetu krok po kroku oraz o tym, jak nie zostać **belfrem na zjeżdżalni**, czyli o czynnikach powodujących utratę tego wypracowanego wcześniej autorytetu.

Są to historie o samych nauczycielach, o podejmowaniu przez nich codziennych wyzwań i borykaniu się ze szkolnymi problemami.

Można by sądzić, że jest to książka wyłącznie dla początkującego nauczyciela, który w szkole jest białą kartą.

Nic bardziej mylnego. Jest ona skierowana również do nauczycieli, którzy mają już spore doświadczenie w zawodzie. Wiele bowiem z tego, co tu jest napisane, będzie w pełni zrozumiałe i oczywiste przede wszystkim dla tych, którzy już niejednokrotnie w szkole widzieli i niejednego doświadczili.

Czy wobec tego „*Belfer na huśtawce*” może im się jeszcze do czegoś? Na pewno tak. Bo nauczycielski wizerunek, autorytet oraz to, jak odbierają ich uczniowie, nie jest czymś danym raz na zawsze, na całe życie.

Zmienia się wszystko wokół, zmieniają się nauczyciele – również uczniowie i należy się dostrajać, ciągle pracować nad sobą i ulepszać nauczycielski warsztat. Nadganiać rzeczywistość i szlifować formę.

Publikacja skierowana jest do nauczycieli, dyrektorów szkół oraz rodziców. Ma pomóc tym, którzy pragną zdobyć autorytet, chcą sobie na niego zapracować albo mając go nie utracić bezpowrotnie.

Dyrektorom szkół ma pomóc w zapobieganiu zjawiskom, które stawiają pod znakiem zapytania uczciwość szkoły, obniżają jej rangę, a przede wszystkim – demoralizują uczniów.

W końcowej części swojej publikacji autorka podaje „...coś dla bardzo młodych nauczycieli w kłopotach” czyli książki, które powinni mieć już w czerwcu, przed pierwszą swoją prawdziwą lekcją. Bo każdy z nich chce mieć dobre wejście, a do tego niezbędna jest solidnie opisana procedura wchodzenia do zawodu, informacje krok po kroku, co zrobić, co przeczytać, co przećwiczyć i nad czym się zastanowić, zanim zacznie się mieć kłopoty.

Mówi też, że kiedy już się je ma – książka również pomaga.

Na koniec Lucyna Bojarska woła: *Do zobaczenia w drugim tomie!*

